

ПАРЦІАЛЬНА ПРОГРАМА «МЕДІАСВІТ ДЛЯ ДОШКІЛЬНЯТ»

для дітей старшого дошкільного віку

УДК 372:070

II 60

Схвалено

Комісією з філософсько-світоглядних дисциплін
Науково-методичною радою із питань освіти Міністерством освіти і науки України
для використання в загально-освітніх навчальних закладах
(лист № 22.1/12-Г-434 від 21 червня 2019 року)

Схвалила педагогічна рада Куп'янського дошкільного навчального закладу –
ясла-садок № 2 комбінованого типу Куп'янської міської ради
Харківської області від 31.08.2017 протокол № 1

Затвердила методична рада відділу освіти Куп'янської міської ради
Харківської області від 28.02.2018 протокол № 3

Рецензенти:

Гриньова В. М., завідувач кафедри початкової, дошкільної та професійної освіти
Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди,
доктор педагогічних наук, професор

Тарасова О. С., вихователь-методист Куп'янського дошкільного навчального закладу
(центру розвитку дитини) «Іскорка» Куп'янської міської ради Харківської
області

Медіасвіт для дошкільнят : парціальна програма для дітей старшого дошкільного віку / Василюк С. М., Алексійчик О. В., Проценко О. В., Абаляєва Л. Ю., Чашка Т. М., Стеніна Л. В., Шелкова С. В.; за заг. ред. О. В. Волошенюк, Г. А. Дегтярьової, В. Ф. Іванова. – Київ : Академія української преси, Центр вільної преси, 2019. – 98 с.

ISBN 978-617-7370-02-3

Виготовлення цієї програми стало можливим завдяки підтримці американського народу, що була надана через проект USAID «Медійна програма в Україні», який виконується міжнародною організацією Internews.

Зміст матеріалів є виключно відповідальністю авторської групи та необов'язково відображає точку зору USAID, уряду США та Internews.

© Академія української преси, 2019

© Центр вільної преси, 2019

© Василюк С. М., Алексійчик О. В., Проценко О. В.,
Абаляєва Л. Ю., Чашка Т. М., Стеніна Л. В., Шелкова С. В.

Зміст

Пояснювальна записка	4
Зміст програми	10
Тематичний план парціальної програми «Медіасвіт для дошкільнят»	19
Список використаної літератури	35
Додатки	39

Пояснювальна записка

Стрімкий розвиток медіа у світі гостро ставить питання медіаосвіти вихованців закладів дошкільної освіти, адже на перше місце виходять завдання організації освітнього середовища, яке б формувало активну, вдумливу, відповідальну людину. Із кожним днем медійні засоби, завдяки їх доступності та природній цікавості дітей, мають чимраз значніший вплив на свідомість дошкільників. Навіть більше, сьогодні в умовах «інформаційних війн» великого значення набуває адекватне розуміння медійної інформації, вміння людини аналізувати та критично сприймати продукти мас-медіа.

У сучасному суспільстві більшу частину інформації людина отримує за допомогою як традиційних (друкованих видань, радіо, кіно, телебачення), так і новітніх (комп'ютерно-опосередкованого спілкування, інтернету, мобільної телефонії) засобів масової комунікації з урахуванням розвитку інформаційно-комунікаційних технологій. Стрімкий розвиток останніх потребує негайного підготування педагогів, батьків та дітей до вмілого, а головне, безпечного користування ними. Адже в епоху інтернету, коли знання всього світу здаються доступними, дуже важко контролювати потік надходження інформації до аудиторії. І тут разом зі свободою слова приходить вседозволеність. Крім того, слід наголосити на тому, що сьогодні, на жаль, переважає неякісна медіапродукція, аморальність, зневага до загальнолюдських цінностей. Внаслідок чого в Україні, як ми вже зазначали, постало гостре питання розвитку медіаосвіти, що дасть знання про механізми маніпулювання психікою людини і дозволить протистояти незаконним вторгненням у підсвідомість, а отже захистити себе. Не можна просто забороняти ту чи іншу інформацію. Потрібно вчити і дітей, і дорослих медіаграмотно її опрацьовувати. Слід розуміти: якщо не можна змінити медіа, треба змінити ставлення аудиторії до них.

Психолого-педагогічні дослідження, які провели провідні науковці та практики (Т. Алексєнко, Ю. Аркін, Є. Арнаутова, І. Артюхова,

О. Байер, О. Барабаш, І. Бех, А. Богуш, М. Боришевський, Л. Виготський, В. Давидов, О. Вишневський, М. Вовчик-Блакитна, Н. Гавриш, О. Главінська, І. Гребенніков, Н. Дятленко, О. Запорожець, О. Квашук, О. Кононко, В. Котирло, С. Кулачківська, С. Ладивір, І. Литвиненко, А. Ліпкіна, Т. Маркова, Т. Науменко, В. Павленчик, Т. Піроженко, В. Постовий, Т. Поніманська, М. Стельмахович, Т. Титаренко, С. Тищенко, Л. Уманець та ін.), довели, що саме дошкільний вік визначальний для інтелектуального, особистісного, соціального та емоційного розвитку людини, тому використання стратегій критичного мислення в медіаосвіті може створити основу для подальшого розвитку дошкільників, що відповідає сучасним вимогам.

Ураховуючи те, що критичне мислення оцінювальне, рефлексивне, не приймає догм, а розвивається шляхом накладення нової інформації на життєвий особистий досвід, важливо, щоб діти могли використовувати його навички в конкретній предметній та медійній діяльності.

Після п'яти років у дітей зростає потреба в спілкуванні з однолітками. На основі спільних ігор виникає дитяче суспільство, розвиваються комунікативні вміння й адекватна оцінка своїх висловлювань і вчинків, а також власних можливостей і досягнень у різних видах діяльності.

На п'ятому-шостому році життя формується система взаємин, складаються критичніші оцінки щодо групової солідарності, у дитини з'являються друзі. П'ятирічна дитина сприймає триваліші розповіді та пояснення, бо в неї виникає знаково-символічна функція (інтерес до букв, цифр). У дітей стає стійкішою увага, розвивається довільне запам'ятовування, удосконалюються сприйняття та уява, розвиваються вищі форми наочно-образного мислення (уміння міркувати, робити висновки, здатність класифікувати), а також збільшується значення мови як способу передавання різноманітної інформації, думок і міркувань. Розповідь стає ефективним способом розширення кругозору дітей старшого шкільного віку поряд із практичним спостереженням і експериментуванням, з'являється принципово нова здатність: співпереживати вигаданим персонажам, тобто дітям стає доступне внутрішнє життя іншої людини.

Старший дошкільний вік (5 – 6 років) – це вік «проявлення» критичності, що виражається в прагненні знайти і конкретизувати наявність певних помилок або недоречностей в об'єкті пізнання. Кри-

тичне ставлення на цьому рівні може проявлятися у формі питання, за допомогою якого діти намагаються уточнити правильність своєї позиції. З'являючись на самому початку процесу соціалізації особистості дитини, критичне мислення виявляється тим особистісним утворенням, яке істотно визначає всю подальшу перспективу медіакомпетентності загалом.

Отже, впровадження медіаосвіти в освітній процес закладу дошкільної освіти сприятиме формуванню медіакультури як самих педагогів, так і вихованців та їхніх батьків, розв'язанню проблеми підготування дитини старшого шкільного віку до спілкування із засобами масової комунікації під час соціалізації, а це, своєю чергою, дозволить, по-перше, захистити дитину від потенційно шкідливих ефектів медіа, а по-друге, виховати такого споживача медіа, що міг би ефективно задовольняти свої інтереси, використовуючи засоби масової комунікації.

Науково-теоретичні основи впровадження медіаосвіти в роботу закладу дошкільної освіти

У багатьох країнах світу вже з початку 50-х років минулого століття приділялася велика увага розвитку медіаграмотності, щоб підготувати нове покоління до життя в сучасних інформаційних умовах, до сприйняття різної інформації, навчити людину розуміти її, усвідомлювати наслідки її дії на психіку, опановувати засоби спілкування на основі невербальних форм комунікації за допомогою технічних засобів. Була розроблена термінологія медіа, сформульовано поняття «медіаосвіта».

Ключові аспекти і концепції медіаосвіти обґрунтовано в роботах видатних британських науковців-медіапедагогів К. Безелгет, Е. Гарта і Дж. Баукера і позначені як «мова медіа», «категорія медіа», «агентства медіа», «технології медіа», «авдиторія медіа», «сприйняття зображення/репрезентація медіа».

У різні роки проблемі медіаосвіти були присвячені дослідження Л. Баженової, О. Баранова, О. Бондаренко, О. Волошенюк, Л. Зазнобіної, В. Іванова, І. Льовшиної, Ю. Лотмана, Г. Онкович, С. Пензіна, Г. Полічко, А. Спичкина, Ю. Усова, О. Федорова, А. Шарікова та інших медіапедагогів.

Розроблення Концепції впровадження медіаосвіти в Україні і схвалення її постановою Президії Національної академії педагогічних наук України від 20 травня 2010 року, протокол № 1-7/6-150, та її оновлення 2016 року свідчить про те, що медіаосвіта визнана важливим складником модернізації освіти.

Реалізація вищеназваної Концепції потребує комплексного підходу до створення в Україні ефективної системи медіаосвіти, зокрема системи медіаосвіти дошкільної.

Теоретичні засади Програми: філософська концепція «діалогу культур» (М. Бахтін, В. Біблер, Ю. Лотман та ін.), дослідження теорій, тенденцій і проблем медіаосвіти за кордоном і в Україні (Д. Бааке, Д. Букінгем, К. Безелгет, О. Волошенко, Н. Габор, Л. Зазнобіна, В. Іванов, А. Короченський, О. Куценко, А. Левицька (Новікова), Л. Мастерман, В. Монастирський, Г. Онкович, С. Пензін, Б. Потятинник, Г. Почепцов, А. Спічкін, Г. Тулодзкі, Ю. Усов, О. Федоров, А. Гарт, І. Челишева, О. Шаріков, Б. Шорб, Є. Якушина, О. Ястребцева та ін.); дослідження з теорії становлення інформаційного суспільства (Д. Белл, М. Кастельс, К. Колін, М. Маклюен, А. Ракитов, А. Тоффлер, А. Урсул та ін.); дослідження в професійній та масовій медіаосвіті (І. Жілавська, Н. Змановська, А. Короченський, Х. Нісіто, А. Преснов); концепції громадянського суспільства та виховання (О. Беляєв, Т. Власова, А. Вирщиків, З. Голенкова, М. Смоленський); культурологічний і середовищний підхід до освіти (В. Біблер, О. Бондаревська, Л. Новікова); концептуальні положення компетентнісного підходу (В. Байденко, І. Белоновська, І. Зимня, І. Лукіна, Н. Сахарова, А. Хуторський); педагогічні теорії соціалізації особистості (Б. Бім-Бад, Д. Зюсс, Н. Каргапольцева, А. Мудрик, Д. Гоффман); психологічні концепції цілісного процесу формування особистості (Б. Ананьєв, Ю. Бабанський, Л. Найдьонова, М. Яницький та ін.); теорії розвитку особистості в діяльності та спілкуванні (Л. Виготський, В. Давидов, А. Леонтєв, С. Рубінштейн, Б. Теплов, Д. Ельконін та ін.); дослідження, присвячені проблемам формування інформаційної культури (Г. Воробйов, Н. Гендіна, А. Єршов, Є. Коган, В. Монахов та ін.); дослідження щодо підготування фахівців дошкільної галузі до застосування ІКТ у закладах дошкільної освіти (І. Тимофєєва, О. Чекан та ін.); дослідження педагогічного потенціалу мас-медіа та їхньої ролі у формуванні та розвитку громадянського суспільства (С. Бабікова, Б. Потятинник, В. Іванов, К. Крутій, Г. Он-

кович, Л. Солодовник, О. Федоров, Л. Шестакова, В. Шпанко та ін.); дослідження, які розкривають сутнісні характеристики освітнього простору (С. Бондарева, Н. Боритко, В. Козирев, О. Самарханова); фундаментальні праці з проблем формування особистості педагога (І. Багаєва, Є. Белозерцев, Н. Кузьміна, В. Сластьонін та ін.); теоретико-методологічні аспекти підготовки педагогічних кадрів на сучасному етапі (Г. Адільгазінов, Г. Ахметова, С. Каргін, Л. Мітіна, Г. Уманов, та ін.); підвищення кваліфікації педагогічних працівників (С. Антіпов, Т. Браже, Л. Даниленко, З. Жуковська, Н. Корольова, В. Олійник, Л. Покросва, Ю. Савінков, Т. Сорочан, З. Ісаєва, І. Шалаєв та ін.).

Мета парціальної програми для дітей старшого дошкільного віку «Медіасвіт для дошкільнят»:

- формування основ медіаграмотності та практичних навичок ефективної та безпечної взаємодії з медіа;
- розвиток рефлексивного, логічного, критичного, творчого мислення;
- формування здатності розуміти й аналізувати медіатексти.

Основні завдання програми:

- учити користуватися медіазасобами;
- спонукати створювати власну медіапродукцію;
- формувати моральні цінності, основи критичного мислення;
- розвивати творчу уяву, фантазію, творчі здібності, інтонаційну виразність мовлення, увагу, пам'ять;
- виховувати доброзичливість у стосунках між дітьми, естетичне ставлення до навколишньої дійсності.

Програма базується на таких основних принципах:

- *Систематичності та послідовності.*

Розвиток дитини – це процес, в якому взаємопов'язані, взаємобумовлені та взаємозалежні всі компоненти. Не можна розвивати лише одну функцію – необхідна системна робота. Заняття проводяться систематично. Матеріал розташовується послідовно, від простого до складнішого.

- *Принципі врахування вікових особливостей.*

З урахуванням психолого-фізіологічних особливостей дітей проводиться добір завдань, методів і способів навчання, що забезпечує формування в кожній дитині активної і творчої індивідуальності.

- *Принципі доступності.*

Матеріал подається в доступній для розуміння формі, що полегшує роботу з дітьми, робить її для них зрозумілою.

- *Принципі креативності.*

Творчий підхід педагога до проведення занять і творче застосування дітьми знань і умінь.

- *Ігровому принципі.*

Для дітей дошкільного віку провідний вид діяльності – гра, тому заняття мають ігровий характер. Навчання ведеться через ігри та ігрові ситуації.

- *Принципі проблемності.*

Створення проблемної ситуації на занятті дозволяє дітям самостійно знайти розв'язання (вибір стратегії поведінки в ситуації; варіативність розв'язання проблеми тощо).

- *Принципі розвитку дитини в діяльності,* бо діяльність самої дитини – основний фактор її розвитку.
- *Принципі виховного змісту.*

Виховний характер змісту медіатекстів, аналіз поведінки героїв, їхніх вчинків; уміння бути чемним у ролі глядача й актора; уболівання за якісно позитивний кінцевий результат роботи всього колективу, що працює над спільною роботою.

Зміст програми

Парціальна програма для дітей старшого дошкільного віку «Медіасвіт для дошкільнят» відповідає віковим особливостям і можливостям дітей старшого дошкільного віку і передбачає теоретичні та практичні аспекти медіаосвіти. Зміст навчального матеріалу побудований з використанням інноваційної педагогіки, що передбачає творче співробітництво педагога та дітей, спонукає до обміну думками, виховує толерантне ставлення до інших. Важлива орієнтація на загальнолюдські цінності, розвиток творчої особистості, формування здатності використовувати здобуті знання та навички в повсякденному житті.

Програма розрахована на один рік та складається з 26 занять. Упродовж тижня проводиться 1 заняття тривалістю 30 – 35 хвилин.

Рекомендовані методи та форми роботи

Програма передбачає застосування таких методів і способів:

1. *«Прогнозування»* – активізація уявлень дітей з теми змісту медіатексту для читання, вираженого в його назві.
2. *«Логічні ланцюжки»* – розвиток уміння встановлювати загальну ознаку (наприклад, продовж ряд слів: вірш, казка, оповідання...).
3. *«Асоціативний куц»* – активізація знань дітей з теми, встановлення взаємозв'язку виділених понять.
4. *«Діаграма Вена» («Кола порівняння»)* – конкретизувати, класифікувати на основі порівняння.
5. *«Сінквейн» («П'ять рядків»)* – розвиток зв'язного мовлення, розширення активного словника:
 - назвати предмет або об'єкт, про який ідеться, одним словом;
 - сказати, для чого цей предмет або об'єкт (суть предмета або об'єкт), – два слова;
 - назвати ознаки предмета – два слова;

- назвати, які дії можна робити з цим предметом або об'єктом, – три слова;
 - висловити своє ставлення до предмета або об'єкта – фраза з чотирьох слів.
6. «Кубик» з питаннями – активізація знань про предмет або з теми, складання пропозицій у вигляді відповіді на запитання. Запитання на «кубику» написано такі: Що? Який? Як? Чому? Де? Навіщо?
 7. «Товсті і тонкі питання» – осмислення змісту медіатексту за допомогою блоків Дьенеша. «Тонкий блок» – питання вимагає відповіді «так», «ні», «не знаю», а «товстий блок» – питання вимагає розгорнутої відповіді.
 8. «Капелюшки мислення»:
 - білий капелюшок – факти;
 - червоний – почуття і емоції;
 - чорний шукає недоліки, критикує;
 - жовтий капелюшок знаходить гідності, позитивні моменти.
 9. «Правильні та неправильні судження» («Плюс» – «Мінус»).
 10. Розвивальні ігри («Четвертий зайвий», «Назви одним словом», «Протилежності», «Логічні ланцюжки» тощо).
 11. ТРВЗ – теорія розвитку винахідницьких завдань.
 12. Методики Дьенеша та Кюїзенера, спрямовані на розвиток логічного, творчого, рефлексивного мислення.
 13. Рефлексивні круги – формування вміння висловлювати власні почуття, емоції, ставлення.
 14. Перегляд/прослуховування та аналіз медіапродукції (мультфільмів, музичних творів, художніх творів, друкованої продукції тощо).
 15. Створення презентацій.
 16. Розвивальні комп'ютерні ігри.
 17. Створення діафільмів, мультфільмів.
 18. Розвивальні ігри Нікітіних, спрямовані на формування навичок читання.
 19. Метод навчання читання через письмо на комп'ютері (за Ларсом-Ериком Халем).
 20. ЕРА-модель при роботі з інформацією (з досвіду вчителів початкової школи Швеції):

- Е – треба спочатку дати дитині приблизно 1 хвилину, щоб вона мала змогу подумати над питанням;
- Р – потім запропонувати в парах обговорити, що вони думають з цього приводу;
- А – далі надати можливість охочим висловитися з цього питання. Якщо дитина не може дати відповідь, то говорить «пас» і передає питання іншій.

***Перелік знань, розумінь, умінь та ставлень,
що охоплюють знаннєвий, діяльнісний і ціннісний
компоненти медійної компетентності вихованців/
вихованок і які формуються в них
у процесі навчання за програмою
«Медіасвіт для дошкільнят»***

Вихованець/вихованка має знання і розуміння:

- **знає**, що таке інформація;
- **знає** засоби передавання інформації (в минулому: багаття, вузликоне письмо тощо; і в сучасному світі: письмово, звуками, кольорами, мовою тощо);
- **знає** основні медіа (книжки, радіо, телебачення, пресу, мультфільми, кіно, фотографію, рекламу, інтернет тощо);
- **знає** основні професії, пов'язані з виробництвом медіа;
- **знає** назви складників газет, журналів;
- **знає** назви місцевих медіа;
- **знає** різні види дитячих книжок: книжку-картинку, книжку-ширму, книжку-скриньку, книжки, які потрібно розфарбовувати;
- **знає** різні види казок, жанри малих поетичних творів;
- **знає** засоби медіа, які передають музику;
- **знає** дитячі журнали («Малютко», «Пізнайко», «Сонечко» тощо);
- **знає** історію виникнення медіа: книжки, музики, фотографії, радіо, реклами, кіно, мультиплікації, телебачення, відеокліпу, телефону, мобільного зв'язку, комп'ютерних ігор, інтернету тощо;
- **знає** основні частини фотоапарата;
- **знає** моральні аспекти фотографування;
- **знає** якості, необхідні для професії фотографа;

- **знає** форми реклами (у пресі, поштова, на телебаченні та радіо);
- **знає** основні види відеокліпів (музичний, художній, постановковий, анімований, концертне відео тощо);
- **знає** види комп'ютерних ігор (розважальні, навчальні);
- **знає** про небезпеку комп'ютерних ігор;
- **знає** про можливі наслідки ігор за гроші;
- **знає** про небезпеку тривалого використання мобільного зв'язку;
- **знає**, що медіатексти містять реальні події та вигадані;
- **знає**, що медіатексти по-різному можуть передавати одну й ту ж інформацію, що вони виражають думку однієї або кількох осіб;
- **розуміє** фактичний зміст прочитаного;
- **розуміє**, від чого залежить інформаційна безпека вдома та в навколишньому світі;
- **розуміє** небезпечність користування інтернет-ресурсами.

*Вихованець/вихованка набули **умінь і навичок**:*

- **уміє** розрізнати медіа;
- **сприймає** усну інформацію, перепитує, доречно реагує;
- **виокремлює** цікаву для себе інформацію, передає її іншим особам;
- **пояснює** сприйняття інформації різними органами чуття на основі власних спостережень;
- **пояснює**, як заміна окремих частин в інформації, медіатексті приводить до появи іншого цілого;
- **пов'язує** інформацію з медіатексту з відповідними життєвими ситуаціями;
- **розрізняє** правдиві та неправдиві твердження, здобуті з різних джерел;
- **розрізняє** тему простого медіатексту;
- **розрізняє** головне і другорядне в медіатексті;
- **уміє** відповідати на запитання за змістом медіатексту, приймати позицію героя, діяти в уявлюваній ситуації;
- **уміє** аналізувати й декодувати за планом та за допомогою дорослих медіатексти;
- **уміє** адекватно співвідносити казковість і реальність у медіатекстах, зокрема визначати різницю між реальністю та відображенням на фотографії;
- **розрізняє** моделі та їх відповідники в реальному світі;
- **використовує** відомі вербальні та невербальні засоби для передавання емоцій та настрою;

- **уміє** показувати і розрізняти у книжці обкладинку, сторінки, ілюстрації;
- **передбачає** за обкладинкою (постером), заголовком та ілюстраціями, про що йтиметься в дитячій книжці, мультфільмі, фільмі, комп'ютерній грі;
- **уміє** розрізняти види реклами (комерційна, соціальна, політична);
- **уміє** розрізняти види мультфільмів (мальовані, пластилінові, з комп'ютерною графікою);
- **уміє** розрізняти основні види кіно (художнє, документальне);
- **уміє** розрізняти сучасні телевізійні жанри (новини, спортивні програми, розважальні програми, дитячі передачі, кінофільми);
- **уміє** розрізняти за зовнішніми ознаками та змістом, для якої аудиторії (дорослої чи дитячої) призначена медіапродукція: книжка, журнал, газета, реклама, радіо- або телепередача;
- **уміє** розрізняти сучасні формати радіомовлення (музичний, інформаційний, музично-інформаційний);
- **уміє** розрізняти комп'ютерні ігри за видами (навчальні, розважальні);
- **уміє** слухати музичні твори;
- **уміє** передавати характер музики мімікою; жестами, рухами, кольором, голосом;
- **уміє** робити кадр на фотоапараті;
- **уміє** визначати естетичну цінність фотографії;
- **відтворює** емоції персонажів мультфільмів, кінофільмів, художніх творів;
- **пояснює**, що подобається в медіаторі, а що – ні;
- **творчо змінює** кінцівку медіатору, місце подій;
- **імпровізує** з репліками персонажів мультфільму, кінофільму, художнього твору;
- **уміє** визначати реальне та вигадане, казкове в художніх текстах, мультфільмах, кіно, рекламі, відеокліпах, комп'ютерних іграх;
- **описує та пояснює** те, про що дізнався з реклами;
- **використовує** готові та створює прості інформаційні продукти (презентації, фото, документальні відео) для отримання, передавання інформації або представлення власних ідей, результатів діяльності;
- **зазначає** авторство власних робіт;
- **складає** ціле із запропонованих частин;

- **описує та пояснює** те, про що дізнався з реклами;
- **уміє** визначати позитивні та негативні риси комп'ютерних ігор;
- **використовує** для спілкування мобільні пристрої, інтернет-технології, наприклад скайп;
- **розпізнає** знаки, символи і попередження щодо ймовірної небезпеки в навколишньому світі та інтернеті;
- **уміє** друкувати буквами рідної мови слова в пошуковій інтернеті;
- **уміє** аналізувати медіатексти за планом;
- **уміє** виражати власні думки з приводу почутого або побаченого та аргументувати їх;
- **уміє** використовувати свої знання в практичній діяльності зі створення власних медіапродуктів та добору інформації;
- **визначає** позитивні та шкідливі наслідки користування медіа;
- **визначає** достатність даних для розв'язання простих проблемних ситуацій;
- **визначає** роль мас-медіа для людини.

Вихованець/вихованка має настанови і цінності:

- **усвідомлює** значення медіа в житті людини;
- **пояснює** власний вибір тієї чи іншої медіапродукції;
- **відчуває та описує** свій стан, емоції від почутого, побаченого;
- **визначає** свої емоції, почуття та різні емоційні стани однолітків, дорослих, казкових персонажів тощо;
- **розповідає** про власні емоції від побаченого, почутого, ділиться ними;
- **розпізнає** емоції своїх розмовників;
- **висловлює** думки щодо повідомлень, простого медіатексту;
- **звертається** до дорослих по підтвердженню правдивості інформації;
- **висловлює** власні вподобання щодо змісту побаченого, почутого, персонажів;
- **працює** в команді з іншими для досягнення спільної мети;
- **виконує** самостійно та відповідально визначені завдання;
- **виявляє** повагу до авторства інших;
- **пояснює**, чому зацікавила інформація, медіатекст;
- **висловлює** власні погляди щодо усних повідомлень, предмета обговорення;

- **розпізнає**, що дає задоволення та користь, а що – шкоду;
- **пояснює**, що кожна дія (рішення) має наслідки;
- **усвідомлює та визначає** позитивний і негативний впливи медіа на людей;
- **вирішує**, як діяти в повсякденних ситуаціях спілкування з медіа без загрози для життя і здоров'я;
- **пояснює** свої медіапотреби та потреби інших;
- **визначає**, від кого та від чого залежить задоволення особистих потреб;
- **протидіє** проявам тиску, неповаги та приниження себе та інших осіб, звертаючись по допомогу до дорослих;
- **зважає** на технічні можливості цифрових пристроїв для спілкування з людьми з особливими потребами;
- **дотримується** правил безпечного спілкування та користування мобільним зв'язком, інтернетом;
- **розповідає** дорослим про проблеми, що виникли під час користування інтернетом;
- **усвідомлює** культурне значення різних медіа;
- **ставиться** з повагою до відмінностей культур, традицій і різних думок.

Прогнозований результат

Виконання цієї програми дасть можливість:

- Усвідомити дітьми поняття про інформацію, медіа.
- Ознайомити дошкільників з різновидами та історичним розвитком медіа.
- Опанувати засобами створення власної медіапродукції.
- Сформувані в дітей уміння розуміти, аналізувати медіатексти.
- Навчитися відчувати себе соціально значущою особистістю з розвиненим почуттям відповідальності, гідності, патріотизму.
- Сформувані авторські здібності, уміння складати медіатексти.

Критерії оцінювання ефективності впровадження програми згідно з Базовим компонентом дошкільної освіти

Показники рефлексивно-мовленнєвої компетенції:

1. Дитина вміє розповідати, пояснювати, розмірковувати, оцінювати зміст медіатексту.
2. Високий рівень мовленнєвої комунікації.

3. Дитина правильно будує речення, відтворює вислови, наявні в медіатексті, має багатий словниковий запас.
4. Дитина може визначити власне ставлення до медіатекстів, медіапродукції.

Оцінювання досягнень відбувається за показниками: високий рівень, середній рівень, низький рівень – за бальною системою (найвищий бал – 3).

Рівні засвоєння знань і способів діяльності дітей у процесі медіаосвіти

Низький рівень	Свідоме сприйняття, запам'ятання інформації	Дитина сприймає, пам'ятає медіатекст, але не розуміє його змісту. Не може переказати, виокремити головну ідею медіатексту
Середній рівень	Творче застосування знань, умінь і навичок на матеріалі медіа	Дитина розуміє зміст медіатексту, відображає його в малюнку, може переказати за запитанням дорослого
Високий рівень	Медіаграмотність, високий рівень аудіовізуальної культури	Дитина може порівнювати й аналізувати медіатекст, висловлювати своє ставлення, давати оцінку, творче інтерпретує медіатекст, створює власний медіапродукт

Медійні та інформаційні навички дітей старшого дошкільного віку (за С. А. Івановим, ЗОІППО).

Діти старшого дошкільного віку повинні знати, уміти і володіти навичками спілкування з медіа:

1. *Використання інформації*: знають, що інформація існує в різних формах; що існують різні джерела інформації (телебачення, інтернет, планшет, книги, відео, радіо, інші люди); як поставити запитання про вірогідність інформації.
2. *Стосунки в медійному середовищі*: відрізняють себе від інших; уміють висловлювати елементарні потреби та емоції щодо медіа, показують, що їм подобається.
3. *Мова медіа*: знають, що персонажі, представлені в медіатексті, можуть бути вигаданими; здатні висловлювати думку про медіа-

атвір і своїми словами обґрунтувати її; знають, що інформацію можна передати словами або за допомогою зображень.

4. *Комунікація і медіа як предмет етичного аналізу*: можуть на базовому рівні розрізняти погане і добре в медіатексті.

Визначено також *комплекс умов, необхідних для проведення аналізу медіатексту*.

Для проведення аналізу медіатексту дитина повинна вміти:

- *спостерігати*, як медіатексти по-різному можуть передавати одну й ту ж інформацію, як у медіатексті представлена думка одного або кількох героїв (людей), як створений образ впливає на їхні почуття і поведінку та інших людей;
- *пояснювати* позицію героя, своє ставлення до почутого на радіо, в казці, музиці, до переглянутого в кіно, мультфільмі, рекламі, інших медіатворах; можливі небезпеки та наслідки використання гаджетів, спілкування в інтернеті, мобільного зв'язку та комп'ютерних ігор;
- *порівнювати* казковість і реальність у медіатекстах;
- *визначати*, кому адресовані медіатексти за зовнішніми ознаками та змістом; хто або що головний об'єкт у ньому; свої емоції, почуття після сприйняття медіатексту та *розрізняти* різні емоційні стани однолітків, дорослих, казкових персонажів тощо;
- *асоціювати* характер музики, колір, рух, голос з мімікою, жестами, станами та почуттями людини;
- *застосовувати знання, уміння і навички* – про те, що таке інформація та засоби її передавання, про основні медіа, про професії, пов'язані з медіа, про історію виникнення різних медіа, аналізувати медіатексти за планом, вигадувати і створювати власні медіатексти, використовувати свої знання для безпечної взаємодії з медіа.

Тематичний план парціальної програми «Медіасвіт для дошкільнят»

К-ть занять	Тематика орієнтовних занять. Зміст навчального матеріалу	Результати підготовки вихованця/вихованки згідно з Базовим компонентом дошкільної освіти та з орієнтацією на новий Державний стандарт початкової освіти
1	<i>Вступ. Що таке інформація та медіа</i>	<p>Знання і розуміння:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>знає</i> що таке інформація; - <i>знає</i> засоби передавання інформації (в минулому: багаття, вузликоче письмо, тощо; і в сучасному світі: письмово, звуками, кольорами, мовою тощо); - <i>знає</i> основні медіа (книжки, радіо, телебачення, пресу, мультфільми, кіно, фотографію, інтернет тощо). <p>Уміння і навички:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>уміє</i> розрізняти медіа; - <i>уміє</i> визначати значення медіа в житті людей; - <i>виокремлює</i> цікаву для себе інформацію, передає її іншим особам; - <i>сприймає</i> усну інформацію, перепитує, доречно реагує. <p>Настанови і цінності:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>усвідомлює</i> значення медіа в житті людини.

К-ть занять	Тематика орієнтовних занять. Зміст навчального матеріалу	Результати підготування вихованця/вихованки згідно з Базовим компонентом дошкільної освіти та з орієнтацією на новий Державний стандарт початкової освіти
1	<p>Тема 1. Книжки Історія виникнення книжки. Електронна книжка. Дитяча література. <i>Практична робота:</i> виготовлення книжки-малюнка. <i>Практична робота:</i> аналіз медіатексту.</p>	<p>Знання і розуміння:</p> <ul style="list-style-type: none"> - знає різні види дитячих книжок: книжку-картинку, книжку-ширму, книжку-скриньку, книжки, які потрібно розфарбовувати; - знає різні види казок, жанри малих поетичних творів; - розуміє фактичний зміст прочитаного. <p>Уміння і навички:</p> <ul style="list-style-type: none"> - уміє розрізняти і показувати в книжці обкладинку, сторінки, ілюстрації. - уміє відповідати на запитання за змістом тексту, приймати позицію героя, діяти в уявлюваній ситуації, адекватно співвідносити казковість і реальність у текстах; - передбачає за обкладинкою, заголовком та ілюстраціями, про що йтиметься в дитячій книжці; - використовує відомі вербальні та невербальні засоби для передання емоцій та настрою. <p>Настанови і цінності:</p> <ul style="list-style-type: none"> - пояснює власний вибір; - розпізнає емоції своїх розмовників; - усвідомлює значення медіа в житті людини.

К-ть занять	Тематика орієнтовних занять. Зміст навчального матеріалу	Результати підготування вихованця/вихованки згідно з Базовим компонентом дошкільної освіти та з орієнтацією на новий Державний стандарт початкової освіти
1	<i>Тема 2. Музика</i>	<p>Знання і розуміння:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>знає</i> історію виникнення музики; - <i>знає</i> засоби медіа, які передають музику. <p>Уміння і навички:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>уміє</i> слухати музичні твори; - <i>уміє</i> передавати характер музики мімікою; жестами, рухами, кольором, голосом. <p>Настанови і цінності:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>описує</i> свій стан, емоції від почутого; - <i>ділиться</i> емоціями від сприйняття музичних творів; - <i>усвідомлює</i> значення медіа в житті людини.

К-ть занять	Тематика орієнтовних занять. Зміст навчального матеріалу	Результати підготування вихованця/вихованки згідно з Базовим компонентом дошкільної освіти та з орієнтацією на новий Державний стандарт початкової освіти
3	<p>Тема 3. Преса Історія виникнення преси. Що таке преса. Місцеві медіа. Дитячі журнали. <i>Практична робота:</i> виготовлення дитячого журналу. <i>Практична робота:</i> аналіз медіатексту. Рефлексивне коло.</p>	<p>Знання і розуміння:</p> <ul style="list-style-type: none"> - знає професії, пов'язані з пресою; - знає назви складників газет, журналів; - знає назви місцевих медіа; - знає дитячі журнали «Малятко», «Барвінок», «Сонечко». <p>Уміння і навички:</p> <ul style="list-style-type: none"> - уміє визначати за зовнішніми озна- ками та змістом, кому адресовані видання (дорослим чи дітям); - уміє адекватно співвідносити каз- ковість і реальність у текстах; - уміє визначати значення друкова- них мас-медіа; - пов'язує інформацію з тексту з від- повідними життєвими ситуаціями; - розрізняє головне і другорядне в тексті. <p>Настанови і цінності:</p> <ul style="list-style-type: none"> - висловлює думки щодо повідо- млень, простого тексту; - звертається до дорослих по підтвердження правдивості інформації; - усвідомлює значення медіа в житті людини.

К-ть занять	Тематика орієнтовних занять. Зміст навчального матеріалу	Результати підготування вихованця/вихованки згідно з Базовим компонентом дошкільної освіти та з орієнтацією на новий Державний стандарт початкової освіти
2	<p>Тема 4. Фото</p> <p>Що таке фотографія. Історія виникнення фотографії. Професія фотографа.</p> <p><i>Практична робота:</i> ство- рення фотографії. Рефлексивне коло.</p>	<p>Знання і розуміння:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>знає</i> історію виникнення фотографії; - <i>знає</i> якості, необхідні для професії фотографа; - <i>знає</i> основні частини фотоапарата; - <i>знає</i> моральні аспекти фотографування. <p>Уміння і навички:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>уміє</i> робити кадр на фотоапараті; - <i>уміє</i> визначати різницю між ре- альністю та відображенням на фотографії; - <i>уміє</i> визначати естетичну цінність фотографії. <p>Настанови і цінності:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>відчуває</i> власний емоційний стан; - <i>розповідає</i> про власні емоції від побаченого; - <i>усвідомлює</i> значення медіа в житті людини.

К-ть занять	Тематика орієнтовних занять. Зміст навчального матеріалу	Результати підготування вихованця/вихованки згідно з Базовим компонентом дошкільної освіти та з орієнтацією на новий Державний стандарт початкової освіти
2	<p>Тема 5. Мультфільми Що таке мультфільм. Професії, пов'язані з мультиплікацією. Види мультфільмів. <i>Практична робота:</i> створення ді- афільму-мультфільму. <i>Практична робота:</i> аналіз мультфільму. Рефлексивне коло за пе- реглядом мультфільму.</p>	<p>Знання і розуміння:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>знає</i> історію виникнення мультиплікації; - <i>знає</i> основні професії, пов'язані з мультиплікацією; <p>Уміння і навички:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>уміє</i> розрізнити види мультфільмів - <i>уміє</i> аналізувати мультфільми; - <i>уміє</i> розрізнити реальність і казко- вість у мультфільмах; - <i>відтворює</i> емоції персонажів мультфільмів; - <i>пояснює</i>, що подобається, а що – ні; - <i>творчо змінює</i> кінцівку, місце подій; - <i>імпровізує</i> з репліками персонажів. <p>Настанови і цінності:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>висловлює</i> власні вподобан- ня щодо змісту побаченого, персонажів; - <i>усвідомлює</i> значення медіа в житті людини.

К-ть занять	Тематика орієнтовних занять. Зміст навчального матеріалу	Результати підготування вихованця/вихованки згідно з Базовим компонентом дошкільної освіти та з орієнтацією на новий Державний стандарт початкової освіти
3	<p>Тема 6. Кіно Історія виникнення кіно. Професії, пов'язані з кінематографом. Види кіно (художнє, документальне). Основні етапи створення фільму. <i>Практична робота:</i> створення документального фільму. Рефлексивне коло.</p>	<p>Знання і розуміння:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>знає</i> історію виникнення кіно; - <i>знає</i> основні професії, пов'язані з кінематографом. <p>Уміння і навички:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>уміє</i> розрізняти основні види кіно (художнє, документальне); - <i>уміє</i> визначати реальне та вигадане у фільмі; - <i>уміє</i> визначати культурне значення кіно; - <i>використовує</i> готові та створює прості інформаційні продукти (презентації, документальні відео) для отримання, передання інформації або представлення власних ідей, результатів діяльності. <p>Настанови і цінності:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>працює</i> в команді з іншими для досягнення спільної мети; - <i>виконує</i> самостійно та відповідально визначені завдання; - <i>усвідомлює</i> значення медіа в житті людини.

К-ть занять	Тематика орієнтовних занять. Зміст навчального матеріалу	Результати підготування вихованця/вихованки згідно з Базовим компонентом дошкільної освіти та з орієнтацією на новий Державний стандарт початкової освіти
2	<p>Тема 7. Телебачення Телебачення, історія виникнення. Сучасні телевізійні жанри, телепередачі для дитячої аудиторії. Професії, пов'язані з телебаченням: журналіст, оператор, режисер. <i>Практична робота:</i> «Перегляд дитячої телепередачі».</p>	<p>Знання і розуміння:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>знає</i> історію виникнення телебачення; - <i>знає</i> основні професії, пов'язані з телебаченням (журналіст, оператор, режисер). <p>Уміння і навички:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>уміє</i> розрізняти сучасні телевізійні жанри (новини, спортивні програми, розважальні програми, кінофільми); - <i>уміє</i> розрізняти за змістом, для якої аудиторії призначена телепередача (доросла чи дитяча); - <i>зазначає</i> авторство власних робіт; - <i>складає</i> ціле із запропонованих частин; - <i>пояснює</i>, як заміна окремих частин приводить до іншого цілого. <p>Настанови і цінності:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>виявляє</i> повагу до авторства інших; - <i>визначає</i> своє ставлення до переглянутого; - <i>визначає</i> свої емоції, почуття та різні емоційні стани однолітків, дорослих, казкових персонажів тощо; - <i>усвідомлює</i> значення медіа в житті людини.

К-ть занять	Тематика орієнтовних занять. Зміст навчального матеріалу	Результати підготування вихованця/вихованки згідно з Базовим компонентом дошкільної освіти та з орієнтацією на новий Державний стандарт початкової освіти
1	<p>Тема 8. Радіо Історія виникнення радіо. Формати радіомовлення (музичний, інформаційний, інформаційно-музичний, музично-інформаційний).</p>	<p>Знання і розуміння:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>знає</i> історію виникнення радіо; - <i>знає</i> основні професії, пов'язані з телебаченням (редактор, радіоведучий, кореспондент, журналіст, звукоорежисер). <p>Уміння і навички:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>уміє</i> розрізняти сучасні формати радіомовлення (музичний, інформаційний, музично-інформаційний); - <i>уміє</i> розрізняти за змістом, для якої аудиторії призначена радіопередача (доросла чи дитяча); - <i>сприймає</i> усну інформацію. <p>Настанови і цінності:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>пояснює</i>, чому зацікавила інформація; - <i>висловлює</i> думки щодо усних повідомлень; - <i>висловлює</i> власні погляди щодо предмета обговорення; - <i>визначає</i> своє ставлення до почутого; - <i>усвідомлює</i> значення медіа в житті людини.

К-ть занять	Тематика орієнтовних занять. Зміст навчального матеріалу	Результати підготування вихованця/вихованки згідно з Базовим компонентом дошкільної освіти та з орієнтацією на новий Державний стандарт початкової освіти
2	<p>Тема 9. Реклама Історія та роль реклами в сучасному світі. Види та форми реклами. Реальність та вигадки в рекламі. <i>Практична робота:</i> «Створення власного рекламного продукту». Рефлексивне коло.</p>	<p>Знання і розуміння:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>знає</i> історію виникнення реклами; - <i>знає</i> форми реклами (в пресі, поштова, на телебаченні і радіо); - <i>розуміє</i>, від чого залежить безпека вдома та навколишньому світі. <p>Уміння і навички:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>уміє</i> розрізняти види реклами (комерційна, соціальна, політична); - <i>уміє</i> визначати реальність і вигадки у рекламі; - <i>уміє</i> використовувати свої знання в житті; - <i>описує та пояснює</i> те, про що дізнався з реклами; - <i>розрізняє</i> правдиві та неправдиві твердження, здобуті з різних джерел. <p>Настанови і цінності:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>визначає</i> здорові та шкідливі звички та продукти; - <i>звертається</i> до дорослих по підтвердження правдивості інформації; - <i>розпізнає</i>, що дає задоволення та користь; - <i>пояснює</i>, що кожна дія (рішення) має наслідки; - <i>вирішує</i>, як діяти в повсякденних ситуаціях без загрози для життя і здоров'я; - усвідомлює значення медіа в житті людини.

К-ть занять	Тематика орієнтовних занять. Зміст навчального матеріалу	Результати підготування вихованця/вихованки згідно з Базовим компонентом дошкільної освіти та з орієнтацією на новий Державний стандарт початкової освіти
2	<p>Тема 10. Відеокліп Історія виникнення відеокліпу. Основні види відеокліпу: сюжетні та концертні. <i>Практична робота:</i> перегляд та аналіз відеокліпу. Рефлексивне коло.</p>	<p>Знання і розуміння:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>знає</i> історію виникнення відеокліпу; - <i>знає</i> основні види відеокліпу. <p>Уміння і навички:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>уміє</i> розрізняти за змістом вікову аудиторію кліпу (для дорослих, для дітей); - <i>пояснює</i> сприйняття інформації різними органами чуття на основі власних спостережень. <p>Настанови і цінності:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>визначає</i> своє ставлення до переглянутого відеокліпу; - <i>усвідомлює</i> значення медіа в житті людини.

К-ть занять	Тематика орієнтовних занять. Зміст навчального матеріалу	Результати підготування вихованця/вихованки згідно з Базовим компонентом дошкільної освіти та з орієнтацією на новий Державний стандарт початкової освіти
1	<p>Тема 11. Комп'ютерні ігри</p> <p>Історія виникнення комп'ютерних ігор. Види комп'ютерних ігор. Користь та небезпека від комп'ютерних ігор.</p> <p><i>Практична робота:</i> розвивальні комп'ютерні ігри.</p>	<p>Знання і розуміння:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>знає</i> історію виникнення комп'ютерних ігор; - <i>знає</i> види ігор (розважальні, навчальні); - <i>знає</i> про можливі наслідки ігор за гроші; - <i>знає</i> про безпеку комп'ютерних ігор. <p>Уміння і навички:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>уміє</i> розрізняти позитивні та негативні риси комп'ютерних ігор; - <i>уміє</i> розрізняти комп'ютерні ігри за видами; - <i>уміє</i> використовувати свої знання в житті; - <i>розрізняє</i> моделі та їх відповідники в реальному світі; - <i>розпізнає</i> знаки, символи і попередження щодо ймовірної безпеки. <p>Настанови і цінності:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>усвідомлює та визначає</i> позитивний і негативний впливи комп'ютерних ігор на людей; - <i>пояснює</i> свої потреби та потреби інших; - <i>визначає</i>, від кого та від чого залежить задоволення потреб; - <i>усвідомлює</i> значення медіа в житті людини.

К-ть занять	Тематика орієнтовних занять. Зміст навчального матеріалу	Результати підготування вихованця/вихованки згідно з Базовим компонентом дошкільної освіти та з орієнтацією на новий Державний стандарт початкової освіти
1	<p>Тема 12. Мобільний зв'язок Що таке мобільний зв'язок, історія виникнення. Позитивні і негативні сторони мобільного зв'язку.</p>	<p>Знання і розуміння:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>знає</i> історію виникнення мобільного зв'язку; - <i>знає</i> про безпеку тривалого використання мобільного зв'язку. <p>Уміння і навички:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>використовує</i> мобільні пристрої, технології для спілкування. <p>Настанови і цінності:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>розрізняє</i> позитивні й негативні сторони мобільного зв'язку; - <i>протидіє</i> проявам тиску, неповаги та приниження себе та інших осіб, звертаючись по допомогу до дорослих; - <i>використовує</i> свої знання в житті; - <i>дотримується</i> правил безпечного спілкування та користування мобільним зв'язком; - <i>усвідомлює</i> значення медіа в житті людини.

К-ть занять	Тематика орієнтовних занять. Зміст навчального матеріалу	Результати підготування вихованця/вихованки згідно з Базовим компонентом дошкільної освіти та з орієнтацією на новий Державний стандарт початкової освіти
2	<p>Тема 13. Інтернет Що таке інтернет, історія виникнення. Безпека та етика поведінки в інтернеті.</p>	<p>Знання і розуміння:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>знає</i> історію виникнення в інтернету; - <i>знає</i> про безпеку користування інтернет-ресурсами. <p>Уміння і навички:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>уміє</i> друкувати буквами рідної мови слова в пошуковій системі; - <i>позначає</i> умовно малюнками про безпеку в інтернеті. <p>Настанови і цінності:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>дотримується</i> правил безпечного користування інтернет-ресурсами; - <i>розповідає</i> про проблеми, що виникли під час користування інтернет-ресурсами, дорослим; - <i>зважає</i> на технічні можливості цифрових пристроїв для спілкування з людьми з особливими потребами; - <i>ставиться</i> з повагою до відмінностей культур, традицій і різних думок; - усвідомлює значення медіа в житті людини.

К-ть занять	Тематика орієнтовних занять. Зміст навчального матеріалу	Результати підготування вихованця/вихованки згідно з Базовим компонентом дошкільної освіти та з орієнтацією на новий Державний стандарт початкової освіти
3	<i>Тема 14. Аналіз медіатекстів</i>	<p>Знання і розуміння:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>знає</i>, що медіатексти містять розповіді про реальні події та вигадані; - <i>знає</i>, що медіатексти по-різному можуть передавати одну й ту ж інформацію; - <i>знає</i>, що медіатексти виражають думку однієї або кількох осіб. <p>Уміння і навички:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>уміє</i> аналізувати медіатексти за планом; - <i>уміє</i> виражати власні думки та аргументувати їх; - <i>уміє</i> використовувати свої знання в практичній діяльності; - <i>добирає/малює</i> ілюстрації на основі почутого; - <i>виділяє</i> очевидні ідеї в простих текстах з допомогою педагога; - <i>розрізняє</i> тему простого медіатексту; - <i>визначає</i> достатність даних для розв'язання простих проблемних ситуацій. <p>Настанови і цінності:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>усвідомлює</i> значення медіа в житті людини.

Програму підготували:

Василюк Сергій Миколайович, директор Куп'янського дошкільного навчального закладу – ясла-садок – № 2 комбінованого типу Куп'янської міської ради Харківської області;

Алексейчик Ольга Володимирівна, вихователь-методист Куп'янського дошкільного навчального закладу – ясла-садок – № 2 комбінованого типу Куп'янської міської ради Харківської області;

Проценко Оксана В'ячеславівна, практичний психолог Куп'янського дошкільного навчального закладу – ясла-садок – № 2 комбінованого типу Куп'янської міської ради Харківської області;

Абаляєва Людмила Юріївна, вихователь Куп'янського дошкільного навчального закладу – ясла-садок – № 2 комбінованого типу Куп'янської міської ради Харківської області;

Чашка Тетяна Михайлівна, вихователь Куп'янського дошкільного навчального закладу – ясла-садок – № 2 комбінованого типу Куп'янської міської ради Харківської області;

Стеніна Лариса Вікторівна, вихователь Куп'янського дошкільного навчального закладу – ясла-садок – № 2 комбінованого типу Куп'янської міської ради Харківської області;

Шелкова Світлана Вадимівна, керівник музичний Куп'янського дошкільного навчального закладу – ясла-садок – № 2 комбінованого типу Куп'янської міської ради Харківської області

Список використаної літератури

1. Базовий компонент дошкільної освіти // Вихователь-методист закладу дошкільної освіти (нова редакція). – Спецвипуск. – 2012. – С. 4 – 30.
2. Баженова Л. М. Медиаобразование школьника (1-4 классы). Пособие для учителя – М., 2004.
3. Впровадження та поширення інформаційно-комунікаційних технологій у роботі дошкільного навчального закладу з дітьми, педагогами, батьками та громадськістю : тематичний збірник праць / упоряд.: А.А. Волосюк; за заг. редакцією Л.А. Шишолік. – Рівне : РОППО, 2015. – 85 с.
4. Воронковська М.О. Використання інформаційних технологій у дошкільній освіті / М.О. Воронковська, Т.А. Сиротенко, С.В. Панченко // Дошкільний навчальний заклад. – 2012. – № 3. – С. 2-12.
5. Глосарій. Інформаційно-комунікаційні технології: основні терміни та поняття [текст] / ГЛОСАРІЙ // Вихователь-методист закладу дошкільної освіти. – 2013. – № 7. – С. 77 –78.
6. Галяпа М.М. Портфоліо як засіб самовдосконалення педагога / М.М. Галяпа // Вихователь-методист закладу дошкільної освіти. – 2011. – № 1. – С. 22-27.
7. Даценко Т.О. Інформаційно-комунікативні технології в дошкільній освіті: перспективи та ризики впровадження / Даценко Т.О. // Наукові записки НПУ ім. М. Гоголя. – Сер. Психолого-педагогічні науки. – 2012. – № 3. – С. 18-20.
8. Дегтярьова Г.А. Початкова школа у Швеції / Г.А. Дегтярьова // Заступник директора школи. – 2017. – № 08 (серпень). – С. 4–9.
9. Дегтярьова Г.А. Презентація: Особливості організації занять з аналізу й декодування аудіовізуальної продукції.
10. Дегтярьова Г.А. Презентація : Методика медіаосвіти. Як проводити медіаосвітні заняття.

11. Дегтярєва Г.А. Найдавніший представник медіа – книжка / Г.А. Дегтярєва, О.С. Кукленко. // Практична медіаосвіта: авторські уроки: збірка / ред.-упор. В.Ф. Іванов. – К., 2013.
12. Джерело педагогічних інновацій. Упровадження медіаосвіти в навчально-виховний процес навчальних закладів : Науково-методичний журнал. – Випуск № 1(13). –Харків : Харківська академія неперервної освіти, 2016. – 276 с.
13. Дяченко С.В. Підготовка майбутніх вихователів до формування основ комп'ютерної грамотності старших дошкільників : дис. ... к. пед. наук: 13.00.04. – Луганськ, 2009. – 225 с.
14. Єресько О. Освіта в Україні: курс – на ефективне використання інформаційно-комунікаційних технологій / О. Єресько // Вихователь-методист закладу дошкільної освіти. – 2012. – № 1. – С. 4-5.
15. Іванов С.А., ЗОППО Презентація: Медійні та інформаційні навички дітей дошкільного віку.
16. Ільченко Т.В. Розширюємо можливості спілкування з батьками: електронні засоби інформування / Т.В. Ільченко // Вихователь-методист закладу дошкільної освіти. – 2012. – № 3. – С. 20-23.
17. Концепція впровадження медіаосвіти в Україні (Схвалено постановою Президії Національної академії педагогічних наук України 20 травня 2010 року, протокол № 1-7/6-150.)
18. Концепція впровадження медіаосвіти в Україні (нова редакція)/ за ред. Л.А. Найдьоновой, М.М. Слюсаревського. – Київ, 2016. – 16 с.
19. Крутій К.Л. Концептуальні основи створення єдиного інформаційного простору вищого навчального закладу (на прикладі Запорізького ІППО) / К.Л. Крутій, Л.А. Чернікова / Сборник научных статей I Международного образовательного форума «Личность в едином образовательном пространстве» под науч. ред. проф. К.Л. Крутий. – Запорожье : ООО «ЛИПС» ЛТД, 2010. – С. 284-286.
20. Крутій К.Л. Медіадидактичні особливості використання мультфільмів як засобу навчання мови і розвитку зв'язного мовлення дошкільників [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [dspace.tnpu.edu.ua>bitstream/123456789...KRUTIY.pdf](http://dspace.tnpu.edu.ua/bitstream/123456789...KRUTIY.pdf).
21. Кутеньова Н.Б. Створюємо методичний веб-квест: крок за кроком / Н.Б. Кутеньова // Вихователь-методист закладу дошкільної освіти. – 2012. – № 10. – С. 53-56.
22. Кутеньова Н.Б. Інноваційний підхід до організації методичної роботи з педагогами [текст] / Наталія Кутеньова // Вихова-

- тель-методист закладу дошкільної освіти. – 2012. – № 10. – С. 44–52.
23. Леус І. Створення мультимедійної презентації / І. Леус // Вихователь-методист закладу дошкільної освіти. – 2012. – № 8. – С. 50-55.
 24. Медіаосвіта й медіаграмотність у шведських школах / Волошенюк О., Дегтярьова Г., Муліка К., Піщанська В. // Заступник директора школи. – 2016. – № 07. – С. 4–12.
 25. Мотурнак Є.В., Упровадження інформаційно-комунікаційних технологій у дошкільному навчальному закладі [текст] / Євген Потурнак // Практика управління дошкільним закладом. – 2012. – № 5. – С. 30–35.
 26. Медіаосвіта в Україні: наукова рефлексія викликів, практик, перспектив: матеріали методологічного семінару (НАПН України, Інститут соціальної та політичної психології, Київ, 3 квітня 2013 року). – С. 396-406.
 27. Медіакультура особистості: соціально-психологічний підхід: навч.-метод. посібник / за ред. Л.А. Найдьонової, О.Т. Баришпольця. – К. : Міленіум, 2010. – 440 с.
 28. Медіакультура особистості: соціально-психологічний підхід: Навч. посібник / О.Т. Баришполець, Л.А. Найдьонова, Г.В. Мироненко; за ред. Л.А. Найдьонової. – К.: Міленіум, 2009. – 38 с.
 29. Медіаосвіта та медіаграмотність: підручник / Ред.-упор. В.Ф. Іванов, О.В. Волошенюк; за наук. ред. В.В. Різуна. – Київ: Центр вільної преси, 2012. – 352 с.
 30. Носенко Н. Подорож до витоків книгодрукування: віртуально-пізнавальна подорож для старшокл. / Н. Носенко // Шк. б-ка. – 2013. – №7-8. – С. 31-33.
 31. Основи медіаграмотності. Навчально-методичний посібник для вчителя 8(9) клас. Плани-конспекти уроків / Іванов В.Ф., Волошенюк О.В., Мокрогуз О.П. – Київ : Академія української преси, Центр вільної преси, 2014. – 190 с.
 32. Петрова О.Ю. Удосконалення інформаційно-комунікаційної компетентності педагогів дошкільного навчального закладу [текст] / Олена Петрова, Лариса Погорелова // Вихователь-методист закладу дошкільної освіти. – 2012. – № 5. – С. 71–77.
 33. Панченко А. Модернізація освітнього процесу у ДНЗ в умовах інформатизації освіти / А. Панченко // Вихователь-методист закладу дошкільної освіти. – 2012. – № 1. – С. 11-15.

34. Петрова О. Удосконалення інформаційно-комунікаційної компетентності педагогів дошкільного навчального закладу / О. Петрова, Л. Погорелова // Вихователь-методист закладу дошкільної освіти. – 2012. – № 5. – С. 71-77.
 35. Погорелова Л. Педагогічний ринг «Мандрівка ІКТ-країною» / Л. Погорелова // Вихователь-методист закладу дошкільної освіти. – 2012. – № 6. – С. 43-48.
 36. Проців О. Що? Де? Як?... шукати в інтернеті / О. Проців // Шк. бібл.-інформ. центр (Бібл. робота). – 2013. – № 10. – С. 33-38.
 37. Радиш С. Телебачення і комп'ютер у житті малюків / С. Радиш, А. Очкур, І. Кочанська // Психолог дошкілля. – 2012. – № 38 (37). – С. 4.
 38. Робак В. Медіапедагогіка: аналіз інноваційного зарубіжного досвіду / Робак Володимир // Діалог культур: Україна у світовому контексті: Філософія освіти: зб. наук. праць / [ред. кол. І.А. Зязюн (голов. ред.)], С.О. Черепанова (упоряд. і відп. ред.), Н.Г. Ничкало, С.О. Сисоева та ін. Львів: Сполом, 2002. – Вип. 8. – С. 70–92.
 39. Свириденко О. Навчання XXI століття: ІКТ-компетентність педагогів / О. Свириденко // Вихователь-методист закладу дошкільної освіти. – 2012. – № 1. – С. 7-10.
 40. Свириденко О. Особливості використання програмного забезпечення у навчальних закладах / О. Свириденко // Практика управління закладом освіти. – 2012. – № 5. – С. 29.
 41. Стойко О. Інформаційно-комунікаційні технології в роботі дитсадка / О. Стойко, Є. Ліпанова // Палітра педагога. – 2012. – № 6. – С. 5-7.
 42. Ткачук Н.П. У комп'ютерному світі (інформаційно-ігрова програма) / Н.П. Ткачук // Шк. бібліотекар. – 2013. – №6. – С.13-16.
 43. Шевченко А.С. Вплив мас-медіа на формування соціальної активності особистості [Електронний ресурс]. – Режим доступу: archive.hbuiv.gov.ua/portal/.../99310_11pdf.
- Інтернет ресурси:
1. <http://kdnz2.at.ua/>
 2. <https://www.youtube.com/channel/UCbeyFW-YOqREKMQ1oI5nFeA>
 3. <https://www.youtube.com/watch?v=pFcNrC7fr3M>

Додатки

Розробки занять за парціальною програмою для дітей старшого дошкільного віку «Медіасвіт для дошкільнят»

Тема 1. Вступ. Що таке інформація та медіа?

Мета заняття: ознайомити дітей з поняттям «інформація», основними засобами масової інформації та способами її передавання. Учити розрізняти засоби масової інформації, розуміти значення медіа в житті людей. Формувати здатність до сприйняття інформації різними способами. Розвивати аналітичність і свідомість сприйняття інформації; пізнавальний інтерес. Виховувати культуру споживання інформації.

Допоміжні засоби й обладнання: мультимедійне обладнання (комп'ютер, проєктор, мультимедійна дошка); презентація «Засоби передавання інформації: в минулі часи і сьогодні». Атрибути рухливої гри «Світлофор».

Медіапродукція: книга, журнал, газета, радіо, телевізор, іграшка – Баба Яга.

Перебіг заняття

I. Організаційний момент

Вихователь звертає увагу на лист, який надійшов до дитячого садка і повідомляє, що він від Баби Яги.

II. Мотивація навчальної діяльності вихованців

Баба Яга пише дітям, що їй дуже сумно жити одній в лісі, і вона хоче до дітей в дитячий садок.

- Для чого діти ходять до дитячого садочка, школи?
- Що значить «навчатися»? (Навчатися – це отримувати інформацію.)

- Що таке інформація? Як її можна отримати?

III. Актуалізація опорних знань вихованців

Рухлива гра «Світлофор». Діти домовляються про те, які кольори несуть певну інформацію (що робити пішоходів на той чи інший колір). Червоний – стояти, зелений – йти. Розвивати увагу, пам'ять, рухову активність.

IV. Повідомлення теми, мети і завдань заняття

Презентація слайдів «Засоби передавання інформації: в минулі часи і сьогодні».

Мета: ознайомити дітей із поняттям «інформація», «засоби інформації». (багаття, вузликоче письмо, гонець, поштові голуби, світло; звук, колір, зв'язок: радіо і відео).

V. Сприйняття та засвоєння вихованцями нового навчального матеріалу

Гра «Плюс-мінус» – розвиток уваги і вміння відрізнити справжню інформацію від неправдивої.

Вихователь називає фрази, а гравці повинні визначити серед них помилкові. Можна просто відповідати «Плюс» або «Мінус». Можна домовитися, якщо фраза правильна, то гравці стрибають, а якщо неправильна – присідають.

VI. Застосування вихованцями знань і способів дій

Гра з елементами ТРВЗ «Добре і погане»

Мета: учити знаходити позитивні й негативні сторони медіа. Ведучий називає об'єкт медіа, а діти називають позитивні та негативні сторони.

VII. Рефлексія

Гра «Сурдоперекладачі» – за допомогою рухів розповісти вірш «Летить, летить по небу куля».

Летить, летить по небу куля.

По небу куля летить.

І знаю я, що ця куля

Туди не долетить!

Поступово слова замінюються рухами рук: спочатку замінюється на слово «куля», потім слова «небо», «летить», «ми». Отже, слів майже не залишається, а показуються тільки одні рухи.

У кінці гри, коли майже всі слова замінені на жести, залишаються тільки слова «за», «і знаємо», «цей», «до». Відповідно, для заміни слів добираються рухи рук:

«Куля» – коло руками в повітрі;

«Небо» – палець вгору;

«Летить – руки в сторони;

«Я» – долонею показують на себе, притиснувши її до грудей.

Тема 2. Книжки. Історія виникнення книжки. Електронна книжка. Практична робота: виготовлення книжки-малятка

Мета заняття: учити розрізняти різні види книжок, адекватно співвідносити казковість і реальність у текстах. Формувати вміння розрізняти і показувати в книжці обкладинку, сторінки, ілюстрації; навички рефлексії стосовно власного мистецького твору. Розвивати творчу активність, інтерес до книги як джерела інформації, зв'язне мовлення, пам'ять. Виховувати естетичний смак, емоційно-ціннісне ставлення до книжки і художнього слова.

Допоміжні засоби й обладнання: Книжки різних видів: книжка-картинка, книжка-вирубка, книжка-ширма, книжки з цупкого паперу, енциклопедія, книжка-брошура. Папір для виготовлення книжки, олівці, фломастери, клей, кольоровий папір, ножиці. Ноутбук, планшет (для вихователя). Палички Кюїзенера.

Перебіг заняття

I. Організаційний момент. У гості до дітей завітав Буратіно.

II. Мотивація навчальної діяльності вихованців

- Що приніс нам Буратіно?
- Для чого потрібна книжка?
- Які бувають книжки?

Розгляд книжок, які приніс Буратіно.

III. Актуалізація опорних знань вихованців

Ознайомлення з видами книжок (вирубка, ширма, картинка, енциклопедія, азбука), складниками книжки (обкладинка або палітурка, сторінка, ілюстрація).

Вирубка – книжки, які мають оригінальну форму, створену завдяки вирубці. Герої книжок-вирубок насправді виглядають як живі. Їхні кумедні мордочки змінюються з кожним перегортанням сторінок і стежать, чи подобається книжка малюкові. Зображення тварин не схоже на звичайні книжкові ілюстрації, адже очі кожної тваринки, виготовлені з біллера, рухаються, як у веселій дитячої іграшки.

Ширма – книжка, що має аркуші з міцного картону. Вона може бути поставлена у вигляді ширми і використовуватися в грі як декорація.

Картинка – це книжка, у якій практично нема тексту, а сюжет можна відстежити за картинками.

Енциклопедія – це книга великого формату, у якій систематизовані знання з тієї чи іншої теми.

Азбука – буквар, книжка для вивчення алфавіту.

IV. Повідомлення теми, мети і завдань заняття

Ознайомлення з медіазасобами як варіантом книжки: планшетом, ноутбуком.

Мета: дати уявлення дітям про те, що книжку можна замінити на сучасний засіб, для полегшення застосування або пошуку потрібної книжки в швидкому режимі.

Демонстрація роботи з електронною книгою.

Планшет – клас ноутбуків, обладнаних планшетним пристроєм рукописного введення, об'єднаним з екраном. Планшетний комп'ютер дозволяє працювати за допомогою спеціального пера, стилуса, або пальців, без використання клавіатури і миші.

Ноутбук – переносний персональний комп'ютер.

V. Сприйняття та засвоєння вихованцями нового навчального матеріалу

Вправа «Прогнозування» – активізація уявлень дітей з теми змісту медіатексту для читання, вираженого в його назві.

– Як ви думаєте, про що ви зараз дізнаєтеся з вірша «Хор лісових дзвіночків» П. Тичини.

– Про які квіти піде мова? Назвіть.

Читання твору з книжки («Хор лісових дзвіночків» П. Тичини).

Форми роботи з художнім твором:

1. Читати вірш мелодійно, створюючи атмосферу радості, гармонії від спілкування з красою довкілля.

2. Запитання для дітей:

– Про що цей вірш?

– Як співають дзвіночки?

– До кого вони звертаються?

– Що вони просять?

Проблемні запитання:

– Чому вірш називається «Хор лісових дзвіночків?»

– Чому дарують квіти тим, кого люблять?

VI. Застосування вихованцями знань і способів дій

Виготовлення книжки-малятка «Лісові дзвіночки».

Мета: закріпити знання дітей про походження і види книжок. Закріпити знання про складники книжки. Розвивати творчу активність, мовленнєві здібності, художній смак.

Для цього потрібно:

1. Взяти аркуш паперу потрібного розміру і форми.

2. Приготувати обкладинку. Це може бути щільний картон або м'який фетр.

3. Далі – скріпити книжку. Можна зробити дві охайні дірочки ножицями і скріпити листи атласною стрічкою, зав'язавши красивий бантик, або зшити їх нитками, або скріпити степлером.

VII. Рефлексія

Надати можливість дітям оцінити свою медіадіяльність. Діти розповідають, який вид книжки вони зробили, які почуття відчували, коли виготовляли власну медіапродукцію.

Ігрові завдання:

– Знайдіть найбільше квітів певного кольору і покажіть їх кількість за допомогою паличок Кюїзенера.

– Хто скільки відтінків помітить у пелюстках однієї квітки? Відповідь показати за допомогою кольорових паличок Кюїзенера.

Тема 2. Музика як джерело інформації

Мета заняття: учити дітей уважно слухати музику, сприймати її як джерело інформації; створювати сприятливі умови для становлення соціальної компетентності дитини та її медіакультури. Формувати здатність ділитися емоціями від сприйняття музичних творів, передавати їх характер мимікою, жестами, рухами, кольором, голосом. Розвивати тонкість і гостроту тембрового слуху, слухову уяву, метро-ритмічні почуття. Виховувати естетичні почуття, естетичний смак.

Допоміжні засоби й обладнання: ноутбук, мультимедійна дошка, проєктор, колонки, навушники, магнітофон, музичні твори-п'єси: «Весела. Сумна» муз. Л. Бетговена, «Сміливий вершник», муз. Р. Шумана. Кольорові картки синього і жовтого кольору. Презентація «Музичні портрети».

Перебіг заняття

I. Організаційний момент

– Добрий день, діти!

II. Мотивація навчальної діяльності учнів

Сьогодні ми відправимося до королівства музики, у якому всі розмовляють особливою мовою.

Вправа «Асоціативний куц» – активізація знань дітей з теми, встановлення взаємозв'язку виділених понять.

– Які асоціації виникають при слові «музика»? Називайте все, що згадується.

Діти називають усі слова, фрази, все це позначається на маркерній дошці великими літерами слова або малюнком-символом.

– Доведіть, що ви назвали потрібні слова.

Доведені слова поєднуються з основним словом «музика» за допомогою стрілок.

– Виберіть із ряду предметів нові слова, що мають стосунок до музики. Доведіть ваш вибір.

– Музика – це мова, в ній є сенс, порядок, краса. А за допомогою мови ми можемо передавати інформацію. Наприклад, музика може розповідати про почуття.

III. Повідомлення теми, мети і завдань заняття

– Пограймо разом із вами в гру «Весело – сумно». Погляньте, будь ласка, на картинки і дайте відповідь на питання: «Яка з карти-

нок відповідає якій музиці» (діти слухають музику та співвідносять її з кольором: сумна – жовтий, весела – синій).

Висновок: музика розповідає про природу, пташок і тварин.

Музично-ритмічна вправа: «Ходимо-бігаємо».

Діти, під спокійну музику ми будемо повільно йти по колу, а коли музика зміниться, легким бігом будемо рухатися одне за одним. (Діти виконують вправу, змінюючи рухи залежно від музики).

Ми прибули до Королівства Музики, де спробуємо стати справжніми артистами (дітям пропонується залучитися в гру наслідування, активно використовуючи мімічні та голосотвірні дії).

Керівник музичний вмикає медіатекст (авдіо)

«... На галявині зібрались лісові звірята,

Щоб навчитись добре хором поспівати (співають)

Мавпенятко-непосида

Стукнув ослика-сусіда.

«Ослик тільки для тебе я

буду корчить пичку я» (веселі мімі)

«А в травичці серед квітів

тихо мовила змія:

– Співати я не можу,

Так шипіти вмію я...» (шиплять).

Раптом стрімко тут примчала

Бабуся Яга...

Казку страшну всім розказала ...» (лячна казка)

– Ви у лісі були?

– Були!

– Вовка бачили?

– Бачили?

– А який він?

– Отакий страшний!

Діти за допомогою рук показують розміри вовка.

IV. Сприйняття та засвоєння вихованцями нового навчально-го матеріалу

Слухання музики «Сміливий вершник» Р. Шумана.

– А зараз, діти, послухаємо відомий твір Р. Шумана «Сміливий вершник», але під час слухання я хочу, щоб ви переглядали репродукції картин відомих художників та сказали, яка з них найбільше

відображає музичний твір. (Перегляд презентації картин відомих художників-портретистів на мультимедійній дошці).

– Музика звучить в швидкому темпі, складається п'єса з трьох частин. Крайні частини звучать однаково в мінорі (нагадує назву ладів). Мінор означає сумний настрій у музиці. Ось послухайте (вмикає перший фрагмент першої частини п'єси). Я вам розповідала, що музика складається з нот різної тривалості, в кожному творі свій розмір. Музика «Сміливого вершника» складається здебільшого з дрібною тривалості – вони називаються восьмими (показує зображення на мультимедійній дошці), вони звучать коротше, ніж чверті та інші тривалості.

Діти відповідають:

– Музика малює образ сміливого вершника, який скаче на коні і долає багато перешкод на своєму шляху. Тому музика рішуча, енергійна, звучить не поступово, а стрибкоподібно, уривчасто.

– У музиці це позначається терміном «стакато» тобто уривчасто (авдіофрагмент). Мелодія підтримує супровід. Акорди в низькому регістрі ще раз підкреслюють невблаганний, строгий і рішучий характер у музиці.

V. Застосування вихованцями знань і способів дій

– Діти, яка з цих картин, на вашу думку, найкраще описує сміливого вершника? (діти кажуть «перша», «друга» чи «третья»). Дають відповіді на запитання, описуючи картини, які їм сподобались).

– Так, це картина «Офіцер кінної гвардії». Написав цю картину французький живописець та графік Теодор Жеріко.

VI. Рефлексія

Рефлексивна гра «Скульптори».

Перебіг гри: дітям пропонується поділитися на пари. Один – «скульптор», другий – «глина».

Завдання: послухати музику і за допомогою «глини» зліпити того, кого на вашу думку відображає характер музики. Мінються ролями. (Під час гри на мультимедійній дошці з'являються картинки-підказки).

VII. Підсумки

– Спробуймо сказати, за допомогою яких медіазасобів можна слухати музику? (діти відповідають, керівник музичний допомагає пригадати назви прослуханих музичних творів та прізвища композиторів).

Тема 3. Що таке преса.

Історія виникнення преси. Місцеві ЗМІ

Мета заняття: учити дітей розрізняти засоби масової інформації, закріплювати уявлення про пресу як медійний засіб передавання й отримання інформації. Розширювати уявлення про засоби передавання інформації (в минулому – багаття, вузликоче письмо, тощо; і сучасному світі: письмово, звуками, кольорами, мовою тощо). Розвивати мислення, пам'ять, увагу, спостережливість, мовлення; пізнавальний інтерес до медіадовкілля. Виховувати культуру споживання медіапродукції.

Допоміжні засоби й обладнання: мультимедійне обладнання (комп'ютер, проєктор, мультимедійна дошка); презентація «Як газета народилась», різні види дитячих журналів, газети місцевих ЗМІ. Блоки Дьенеша.

Попередня робота: бесіда з розгляданням засобів передавання інформації в минулому і сучасному світі.

Перебіг заняття

I. Організаційний момент

– Діти, сонечко в віконечко до нас заглядає,
Сідайте рівненько – сюрприз вас чекає!

II. Мотивація навчальної діяльності вихованців

Вихователь демонструє дітям сумку поштаря. Запитує: Що там? Що робить поштар? Газети, журнали – як назвати одним словом? Це – преса.

III. Актуалізація опорних знань вихованців

– Діти, як ви думаєте, звідки з'явилися газети та журнали? Як вони до нас потрапили?

Вправа «Кола порівняння» – конкретизувати, класифікувати на основі порівняння.

– Що ми знаємо про пресу? На які групи ми її можемо поділити? Розподіліть пресу за колами порівняння.

Діти прикріплюють зображення газет і журналів на магнітній дошці у відповідне коло за запропонованими дітьми назвами груп (журнали – газети).

– Чим відрізняються газети від журналів? Як вони потрапляють до читачів?

– На які кола їх можна ще розділити (для дітей – для дорослих)?

IV. Повідомлення теми, мети і завдань заняття

– Діти, сьогодні на занятті ми з вами дізнаємося, звідки виникла преса, довідаємося про різні види преси в минулому і в сучасному світі та професії людей, які з цим пов'язані.

V. Сприйняття та засвоєння вихованцями нового навчального матеріалу

Перегляд презентації «Як газета народилась» з метою ознайомлення дітей з історією виникнення преси.

VI. Застосування вихованцями знань і способів дій

Театралізована гра «Газетний кіоск».

Мета: познайомити дітей з деякими поняттями медіасвіту (рубрикою, малюнком-символом, редакцією, репортером-журналістом).

Внаслідок гри діти осягають таємниці друкованого медіатексту, навчаються знаходити необхідну і цікаву інформацію, знайомляться з пресою. Діти читають назви газет, дитячих журналів, використовуючи розвивальні ігри Нікітіних, спрямовані на формування навичок читання.

VII. Рефлексія «Так – ні – так собі»

Мета: учити дітей оцінювати результати своєї діяльності в процесі пізнання матеріалу, що вивчався протягом заняття.

Ігрова вправа «Розділи пресу» – діти розкладають пресу відповідно до оцінок власної діяльності на занятті, використовуючи блоки Дьенеша.

Товстий журнал, синя обкладинка – викласти відповідний блок Дьенеша.

Газета тонка –

Лист паперу товстий, червоний –

Лист паперу тонкий, синій.

Тема 3. Дитячі журнали.

Практична робота: аналіз медіатексту

Мета заняття: познайомити дітей з пресою для дитячої аудиторії: журнали. Формувати навички аналізу медіатекстів (порівнювати, знаходити відмінності, встановлювати цільову аудиторію, призначення). Розвивати уважність, цікавість, пізнавальний інтерес, монологічне мовлення, логічне мислення, вміння критично оцінювати медіатекст. Виховувати культуру споживання і користування медіапродукції.

Допоміжні засоби й обладнання: журнали: «Малятко», «Мамине сонечко», «Пізнайко», «Жирафа-рафа», «Сонечко», палички Кюізенера.

Попередня робота: екскурсія до бібліотеки.

Перебіг заняття

I. Організаційний момент

– Діти, до нас сьогодні завітав гість. Ви дізнаєтеся, хто це, коли відгадаєте загадку. Тож сідайте тихенько, спинки рівненько і слухайте уважно!

– Хто розносить нам листи, телеграми і газети?

Ой, важка у нього ноша. Діти, хто він? (листоноша).

II. Мотивація навчальної діяльності вихованців

Листоноша приніс дітям журнали. Діти розглядають журнали разом із вихователем.

– Який журнал вам сподобався? Чому?

Звернути увагу дітей на великі деталізовані малюнки (знайти їх у журналах, відмітити, малі віршовані форми, широківідомі саморобки – усе це зацікавить маленького читача.

III. Актуалізація опорних знань вихованців

– Діти, як ви вважаєте, хто читає ці журнали? Що цікавого для вас у них міститься? Ви помітили, які яскраві сторінки в журналах?

IV. Повідомлення теми, мети і завдань заняття

– Сьогодні на занятті ви дізнаєтеся про призначення кожної сторінки журналу, що спільного і відмінного міститься в журналах.

V. Сприйняття та засвоєння вихованцями нового навчального матеріалу

Знайомство зі структурою журналу. Пояснення призначення кожної сторінки журналу (рубрики, ілюстрації, розважальної сторінки).

Читання тексту на вибір дітей із журналу. Розігрування невеличкої драматизації з використанням символічних позначок у вигляді паличок Кюїзенера різного розміру.

Вихователь пропонує дітям за допомогою паличок Кюїзенера викласти кількість букв у назві журналів «Малятко», «Сонечко», викласти голосні звуки, приголосні.

VI. Застосування вихованцями знань і способів дій. Аналіз журналів

– Як ви гадаєте, для кого створені ці журнали? Дітям якого віку вони призначені? Порівняйте журнали «Пізнайко» і «Малятко»: що в них є спільного, чим вони відрізняються.

– Назву якого журналу або назву оповідання ви можете самі прочитати, без допомоги дорослих?

– У якому журналі, на вашу думку, забагато інформації, малюнків, тексту?

– Як можна визначити, дивлячись журнал, для кого він призначений: дорослим чи дітям?

VII. Рефлексія

– Ми з вами розглянули журнали для дітей. А наступного заняття спробуємо виготовити власний журнал.

Вихователь пропонує дітям вибрати той журнал, який найбільше сподобався і підійти до нього. За допомогою кольорових паличок Кюїзенера висловити свої почуття та емоції від заняття.

Тема 3. Практична робота: виготовлення дитячого журналу. Рефлексивне коло

Мета заняття: навчити створювати власний медіапродукт і аналізувати його. Закріпити знання про пресу як медіазасіб передавання й отримання інформації. Формувати вміння визначати значення друкованих мас-медіа. Розвивати рефлексивне мислення, монологічне мовлення, увагу, сприйняття. Виховувати взаємодопомогу, уміння працювати в колективі.

Допоміжні засоби й обладнання: папір А4, ножиці, клей, фотографії з журналів, олівці.

Перебіг заняття

I. Організаційний момент

– Швидше за руки беріться, одне одному всміхніться.

Ніколи нам сумувати, заняття будемо починати!

II. Мотивація навчальної діяльності вихованців

– Діти, на попередньому занятті ми з вами розглядали дитячі журнали, а чи хотілося б вам виготовити власний журнал?

III. Актуалізація опорних знань вихованців.

Гра-імпровізація «Журналісти».

Мета: розвивати мовлення, фантазію, творчу уяву.

Хід: треба визначити тематику, на яку буде створений репортаж для розміщення в журналі (наприклад, про пори року). Діти домовляються, хто про яку пору року розповідатиме (добирає вірш або придумає коротку розповідь) – обираються 4 журналісти-репортери.

IV. Повідомлення теми, мети і завдань заняття

– Діти, сьогодні ми попрацюємо над своїм власним журналом.

V. Сприйняття та засвоєння вихованцями навчального матеріалу

– Пригадаймо з вами, люди яких професій пов'язані з виданням журналу, як відбувається процес його створення?

VI. Застосування вихованцями знань і способів дій

Гра «У редакції» – практичним шляхом закріпити знання про структуру журналу, процес його видання.

Решта дітей, на бажання, діляться на групи: фотографів (готують фотографії для рубрик за певною темою), редакторів (добирають

матеріал: малюнки, ігри, розподіляє їх по сторінках), художники (оформляють обкладинку журналу).

VII. Рефлексія

Рефлексивне коло «Розмова на тему».

Мета: учити аналізувати свою роботу, усвідомлювати себе активним учасником творчої медіадіяльності, спонукати до обміну думками, оцінювання себе та інших, висловлювання власних оцінно-етичних суджень щодо створеного медіапродукту.

Перебіг: діти сидять у колі, розглядають журнал, який щойно виготовили. Кожна дитина висловлює своє ставлення до створення журналу (сподобалося працювати, що вдалося, що не вдалося виконати, подобається рубрика чи ні, чи правильно створено журнал).

Який гарний вийшов у нас журнал. Тепер його можна показати іншим дітям!

Тема 4. Фото

Мета заняття: познайомити дітей з історією виникнення фотографії, учити розрізняти фото за кольором, темою; визначати реальне та вигадане. Розвивати мислення, увагу, пам'ять, творчі здібності. Виховувати культуру поведінки під час фотографування.

Допоміжні засоби й обладнання: мультимедійне обладнання (проектор, мультимедійна дошка, комп'ютер, фотографії відомих мультиплікаційних фільмів, портрети, пейзажі (у слайдах). Нове слово – фото – світлини.

Перебіг заняття

I. Організаційний момент

Пригадати з дітьми свята та розваги, прогулянки, де дітей фотографували.

- Як називається прилад, яким ми фотографували?
- А ви здогадались, як потім виникають фотографії?
- Де можна їх переглянути?

II. Мотивація навчальної діяльності вихованців

Вихователь запрошує дітей розглянути фотоапарат.

Мета: познайомити дітей з його функцією та використанням.

III. Актуалізація опорних знань вихованців

Мультимедійна презентація «Фото на пам'ять». Діти розглядають фото святкових ранків, на прогулянках, заняттях, портрети своїх друзів.

Гімнастика для очей.

IV. Повідомлення теми, мети і завдань заняття

– Сьогодні ви дізнаєтеся багато цікавого про фотоапарат та фотографії.

Повідомлення для дітей про історію виникнення фото.

Інформація для вихователя

Сьогодні ми не уявляємо своє життя без фотографій. Вони оточують нас всуціль і поруч. Зробити фото – елементарне завдання для сучасної людини. Але колись про це могли тільки мріяти. На занятті ви дізнаєтеся, якою була історія фотоапарата, починаючи від перших задумів інженерів і закінчуючи сучасними технологіями. Офіційною датою винаходу фотографії визнається 7 січня 1839 року. У цей день був оприлюднений метод отримання зображення на солях срібла,

який відкрив француз Луї Жак Дагер. Для того щоб фотографія стала бездоганним способом реєстрації інформації знадобилося 160 років інтенсивної роботи багатьох дослідників. Створення фотографії ґрунтується на використанні спеціальних матеріалів, у яких під дією випромінювання і хіміко-фотографічного оброблення у світлочутливому шарі відбуваються фотохімічні реакції. Згідно з офіційною версією, перший радянський великосерійний фотоапарат був випущений 1930 року і називався «Фотокор-1».

Дидактична гра «Так чи ні».

Мета: запропонувати дітям вибрати фото (світлини). Описати їх: на яку тему фотографія, якого вона кольору. Який настрій викликає перегляд фото? (фото казкових героїв, пейзажі). Ввести поняття – фото – світлини.

V. Застосування вихованцями знань і способів дій

Практичні дії: вихователь пропонує дітям зробити фото (куди потрібно дивитись, усміхатись чи ні, як потрібно вести себе перед об'єктивом фотоапарата).

Вправа «Кого ми бачимо на фото?»

Мета: розвивати спостережливість, увагу, фантазію і медіасприйняття.

Вихователь пропонує дітям розглянути фото на комп'ютері. Назвати ім'я товариша. Вибрати ті фото, на яких зафіксована посмішка, виразний погляд, сумне обличчя.

Ігрова вправа: складати на екрані монітора слова-імена дітей на фото за допомогою літер.

VII. Рефлексія

Діти розглядають фотоколаж, визначають настрій друзів, розповідають, які друзі на фото, які в них думки. Як допомогти дітям стати веселими?

Тема 4. Професія фотографа

Мета заняття: познайомити дітей з професією фотографа, продовжувати вчити користуватися фотоапаратом, назвати його основні частини та приладдя (корпус, об'єктив, карта збереження матеріалу, шнур USB). Розвивати пам'ять, увагу, практичні дії. Виховувати інтерес до користування медіапродукцією.

Допоміжні засоби й обладнання: мультимедійне обладнання (проектор, медійна дошка, фотоапарат, телефон).

Перебіг заняття

I. Організаційний момент

Пригадати з дітьми, коли вони востаннє фотографувалися. Хто це робив? Що використовували? А якщо не було фотоапарата?

II. Мотивація навчальної діяльності вихованців

Вихователь пропонує дітям пройти до зали. Зала прикрашена квітами, є кошики з фруктами, іграшки.

Мультимедійна презентація «Як це буває?»

Мета: ознайомити дітей з основними частинами фотоапарата та приладдям до нього.

III. Актуалізація опорних знань вихованців

Дидактична гра «Малюнок чи фотографія».

Мета: запропонувати дітям дібрати окремо малюнки та фотографії, дати пояснення.

IV. Повідомлення теми, мети і завдання заняття

– Сьогодні ви дізнаєтесь усе про фотографа.

Матеріал для вихователя

Фотограф – це людина, яка створює фотографії за допомогою фотоапарата. Але чи всі знають повною мірою, що він робить, як працює, чи є якісь спеціалізації в цій професії? І взагалі, чи кожен може стати фотографом? Професіональний фотограф – це людина, що зазвичай має відповідну освіту, досвід роботи і її основний дохід становлять заробітки від фотографування. Робота фотографа: художнє фотознімання для документів, цифрове опрацювання знімків, друк фотографій. Для цієї професії необхідна: гарна гострота зору, точний лінійний і площинний окомір, терпіння і наполегливість, уміння працювати з людьми.

V. Сприйняття та засвоєння вихованцями знань та способів дій

Дидактична гра «Відгадай, що він вміє».

Мета: в ігровій формі ознайомити дітей з професією фотографа, його якостями, матеріалом, яким він користується. Діти по черзі дістають з коробки предмети, якими користується фотограф, і пояснюють їх призначення.

Фізкультхвилинка: «Усміхніться, вас знімають». Діти перед камерою змінюють пози, дії, емоції.

Емоційна гра.

Мета: вчити дітей висловлювати свої емоції на камеру – що ти відчуваєш, якщо:

залишився один вдома;

заблукав у лісі;

зламав іграшку;

побачив незнайомця.

VI. Застосування знань і способів дій

Практичні дії дітей з фотоапаратом (фотографування, вилучення карти пам'яті).

Вправа «Кубик з питаннями» – активізація знань про основні частини та приладдя фотоапарата, складання речень у вигляді відповіді на запитання. Питання на «кубику» написані такі: Що? Який? Як? Чому? Де? Навіщо?

VI. Рефлексія

Вихователь пропонує дітям вибрати того, з ким або з чим їм хочеться сфотографуватися, обґрунтувати свою думку. Діти висловлюють свої емоції щодо дій своїх друзів.

Тема 5. Що таке мультфільм? Види мультфільмів. Професії, пов'язані з мультиплікацією

Мета заняття: учити дітей розрізняти реальність і казковість у мультфільмах, познайомити з видом кіномистецтва – мультиплікацією, професіями, які з нею пов'язані. Сприяти розвиткові позитивних емоцій, які впливають на пізнавальні процеси. Формувати медіакультуру. Розвивати вміння слухати і розуміти екранну мову, зорову і слухову увагу, пам'ять, пізнавальний інтерес, логічне мислення. Виховувати розуміння важливості теплих родинних стосунків та піклування одне про одного.

Допоміжні засоби й обладнання: фрагменти українських мультфільмів «Івасик-Телесик», «Колобок».

Мультимедійне обладнання: ноутбук, проектор, екран. Презентація «Історія створення мультфільмів».

Матеріал для гри: пластилін, пісок, папір, олівці, ляльки, декорації штучні та мальовані.

Перебіг заняття

I. Організаційний момент

Ігрова ситуація: вихователь пропонує дітям відгадати, хто до нас сьогодні завітає в гості.

Загадка:

Він бузковий такий

Махає весело рукою.

Він звалився до нас з місяця –

Знають, люблять малюки (Лунтик).[а де рима?:)]

II. Мотивація навчальної діяльності вихованців

Лунтик не знає хто він, і як з'явився мультфільм про нього і його друзів. Вихователь пропонує допомогти Лунтикові.

III. Актуалізація опорних знань вихованців

– Як виникають герої мультфільмів?

– Що таке мультфільм?

Розповідь вихователя про те, як виникають герої мультфільмів і що таке мультфільм.

Мультфільм – це такий фільм, який створюють люди за допомогою спеціальних засобів, щоб потім демонструвати їх у кінотеатрі,

на телебаченні або на інших носіях інформації. Персонажі в таких фільмах нібито «оживають», їх озвучують люди.

IV. Повідомлення теми, мети і завдань заняття

Вихователь пропонує переглянути презентацію про виникнення мультфільмів.

V. Сприйняття та засвоєння вихованцями нового навчального матеріалу

Презентація «Історія створення мультфільмів»

Мета: дати уявлення про виникнення мультфільмів, види мультфільмів за способами створення. Розширити уявлення про творчі професії: художник-мультиплікатора, режисера-мультиплікатора, звукооператора, актора з озвучування.

Вправа «Логічний ланцюжок» – розвиток уміння встановлювати загальну ознаку.

– Продовжіть ряд слів: художник-мультиплікатор, режисер-мультиплікатор... (звукооператор, актор з озвучування тощо).

Динамічна пауза: під пісню «Чунга-чанга» з мультфільму «Катерок» проводиться гімнастика для очей: знайти у приміщенні зображення ворони, корови, гарбуза.

– З яких мультфільмів ці персонажі?

Вихователь пропонує дітям висловити власні вподобання щодо персонажів, відтворити їхні емоції.

VI. Застосування знань і способів дій

Гра «Стоп-кадр».

Мета: розвиток зорово-художньої образності. Гравцям демонструються стоп-кадри з мультфільмів «Івасик-Телесик», «Колобок» і пропонується відтворити монологи від імені головних героїв, зображених на них. Під час виконання завдання інші гравці виступають у ролі журі, зазначають найкращі варіанти відповідей.

Після гри діти роблять висновок, що мультфільми, де бореться добро зі злом, мають гарний кінець, і родина залишається радісною і щасливою.

Гра «Добери матеріал для створення мультфільму».

Мета: вчити вибирати необхідний матеріал для створення мультфільму. Учити розуміти навчальне завдання і самостійно його виконувати.

VII. Рефлексія «Мій настрій»

Діти віддають Лунтикові подарунки на згадку про заняття:

Повітряна кулька червоного кольору – у мене гарний настрій після заняття. Мені подобалося займатися.

Повітряна кулька жовтого кольору – мені не дуже сподобалося, бо не зрозумів...

Коричнева кулька – я не дивлюся мультфільмів. Мені не цікаво.

Тема 5. Практична робота: аналіз мультфільму. Рефлексивне коло

Мета заняття: учити розрізняти реальність і казковість у мультфільмах, види мультфільмів, аналізувати мультфільми. Розвивати вміння самостійно виконувати завдання, використовуючи аналіз і синтез (порівнювати медіатексти з подібними, знаходити відмінності), відповідати на запитання за змістом медіатексту повними реченнями. Формувати медійні навички мовленнєвого спілкування. Спонукаючи до обміну думками, висловлювання власних оцінно-етичних суджень. Виховувати аудіовізуальну культуру.

Допоміжні засоби й обладнання: телевізор, DVD-програвач, мультфільм «Котигорошко» (фрагменти).

Перебіг заняття

I. Організаційний момент

- Діти, а ви любите дивитися мультфільми?
- А ви знаєте, як називається ця країна?
- Країна, в якій створюються мультфільми, називається Мультляндія.
- А як ви думаєте, хто в ній живе?

II. Мотивація навчальної діяльності вихованців

Вихователь пропонує дітям пограти в цікаву гру з комп'ютером. Дидактична гра «З якого мультфільму предмети?»

Мета: діти розглядають предмети, називають їх (за допомогою ЕРА-моделі), порівнюють свої відповіді з відповідями комп'ютера.

Перебіг: вихователь дає дітям 1 хвилину, щоб вони мали змогу подумати над питанням. Потім пропонує в парах обговорити, що вони думають з цього приводу. Потім слухають відповіді, які читає вголос комп'ютер, у разі потреби виправляють «помилки». Надається можливість охочим висловитися з цього питання. Якщо дитина не може дати відповіді, то говорить «пас» і передає питання іншій.

III. Актуалізація опорних знань вихованців

Пригадайте мультфільм «Котигорошко». Хто головний герой?

Вихователь пропонує дітям висловити власні вподобання щодо персонажів мультфільму «Котигорошко».

IV. Повідомлення теми, мети і завдань заняття

Вихователь пропонує дітям переглянути фрагменти двох мультфільмів і порівняти їх: чим вони схожі, а чим відрізняються.

V. Сприйняття та засвоєння вихованцями нового навчального матеріалу

Перегляд фрагмента мультфільму «Котигорошко». Що реальне, а що казкове в цих мультфільмах?

Гімнастика для очей. Фізкультурна хвилинка (за вибором вихователя).

VI. Застосування знань і способів дій

Аналіз медіатекстів: бесіда за змістом:

1. У якому стилі виконаний мультфільм (ляльковий, мальований)? Хто його, на вашу думку, створив: діти чи дорослі? Які епізоди вам сподобалися? Чому? Що б ви хотіли намалювати?

2. Яку роль у мультфільмі відіграє колір? Якими кольорами переданий настрій деяких епізодів, сюжету загалом? За допомогою яких кольорів переданий характер героїв?

3. Які відмінності ви помітили в зображенні головних героїв.

Аналіз проводиться як гра «Опиши героїв казки», «Знайди відмінності», «Скажи який, яка, яке».

VII. Рефлексія

Рефлексивне коло «Мої враження і почуття».

Мета: розвивати творчу уяву, рефлексивне мислення і мову.

Перебіг: кожна дитина висловлює те, що вона відчувала, коли дивилася фрагмент мультфільму. Який із фрагментів мультфільмів сподобався найбільше і чому? Діти відтворюють емоції персонажів мультфільмів, імпровізують з репліками персонажів.

Тема 6. Кіно

Мета заняття: познайомити дітей з історією виникнення кіно, з професіями, пов'язаними з кінематографом; формувати вміння розрізняти основні види кіно, визначати реальне та вигадане; розвивати мислення, увагу, пам'ять, мовлення, творчі здібності; виховувати культуру поведінки під час перегляду уривків з кінофільму.

Допоміжні засоби й обладнання: мультимедійне обладнання (проектор, медійна дошка, комп'ютер); уривки з кінофільмів «Морозенко», «Пригоди Електроніка»; презентація (слайди кіносюжету з першого кіносеансу братів Льюм'єрів); предметні картки з теми.

Перебіг заняття:

I. Організаційний момент

Пригадати з дітьми уривок із казки «Червоненька квіточка», у якому чудовисько дає дівчині Насті яблучко та сріблясте блюдечко для того, щоб побачити інші країни, рідний дім.

– Так відбувається в казці, а в реальному житті, який предмет замінює яблучко на сріблястій тарілочці? (телевізор).

– А чи знаєте ви, як кінофільм потрапляє до телевізора?

– Щоб переглянути фільм, ще можна піти до кінотеатру.

II. Мотивація навчальної діяльності вихованців

Вихователь запрошує дітей до кінозали.

Мультимедійна презентація «Кіно: як це було».

Мета: знайомство з терміном «кіно», його видами.

Кіно – це історія окремих героїв, яка розвивається протягом певного часу. Документальне кіно – знімання реальних життєвих подій і фактів. Художнє кіно – відзняте відображення дійсних подій в житті героя, але автор може змінювати чи доповнювати ці події.

III. Актуалізація опорних знань вихованців

Дидактична гра: «Дійсне чи вигадане» – запропонувати дітям переглянути уривки з кінофільмів, формувати вміння розрізняти вигадані події від реальних.

Висновок: діти висловлюють власні вподобання щодо змісту переглянутого за допомогою «ЕРА-моделі».

IV. Повідомлення теми, мети і завдань заняття

- Сьогодні ми з вами дізнаємося багато цікавого про кіно, про професії, пов'язані з кінематографом.

Повідомлення про історію виникнення кіно:

- Уже важко собі уявити життя без кіно, проте історія кінематографа бере свій початок не так давно. Спочатку кінофільми тривали лише декілька хвилин. Це було «німе кіно», тобто кіно без звуку. Раніше фільми були чорно-білими. Це сьогодні вже ми можемо з вами дивитися кольорові фільми та чути всі звуки в кіно.

V. Сприйняття та засвоєння вихованцями знань і способів дій

Дидактична гра «Відгадай професію».

Мета: в ігровій формі ознайомити з професіями кіномистецтва.

Перебіг гри: діти беруть картки і називають професію самі або з допомогою вихователя (камера – оператор, він знімає кінофільми; костюми – костюмер, добирає акторам костюми; рупор – режисер, керує роботою акторів, операторів; декоратор – готує декорації для знімання).

– Яку професію не назвали?

– Як називають людину, яка знімається в кіно?

– Яким має бути актор?

Гімнастика для очей:

«Очі щільно ми закрили –

Це один, два, три, чотири.

Потім ширше розкриваємо,

Вдалині щось розглядаємо.

І поки ми розглядали

До шести порухували.

Щоб очі наші відпочили,

Робимо це разів чотири»

Рухлива гра: «Не спи, не позіхай!» (2 – 3 хвилини)

Мета: розвивати кмітливість, швидку реакцію.

Матеріал: довгий мотузок, кінці якого зв'язані між собою.

Перебіг гри:

Обирається ведучий. Гравці утворюють коло, тримаючи мотузку обома руками зверху. Ведучий ходить по колу, вимовляючи слова: «Не спи, не позіхай, руки швидко прибирай!» і намагається торкнутися рук одного з гравців. Завдання гравців: вчасно прибрати руки, відпустивши мотузку. Під час гри мотузка не повинна падати на підлогу, адже щойно відходить ведучий, гравець, якого він хотів торкнутися, одразу ж бере мотузку. Той, кого ведучий торкнувся, міняється з ним ролями.

VI. Застосування вихованцями знань і способів дій

Гра: «Кастинг акторів» – дітям потрібно мімікою, жестами зобразити різні види почуттів, продекламувати вірш.

– Усі впорались із завданням, як справжні актори. На наступному занятті нам варто спробувати відзняти своє кіно.

– Назвемо ще раз професії людей, які беруть участь у створенні кінофільму.

– Подумайте, про що вам хотілося б зняти фільм.

VII. Рефлексія

Діти вибирають із запропонованих вихователем карток (зображення обличчя людини, яка посміхається, або людини, що сумує), орієнтуючись згідно зі своїм настроєм, демонструють їх одне одному та вихователеві.

Тема 6. Знімаємо кіно

Мета заняття: закріпити знання дітей про професії, пов'язані з кінематографом; формувати вміння створювати прості інформаційні продукти (презентації, документальні відео) для отримання, передавання інформації, результатів діяльності; розвивати мислення, увагу, пам'ять, мовлення, творчі здібності; виховувати самостійність і відповідальність під час виконання завдань, уміння співпрацювати в команді для реалізації спільної мети.

Допоміжні засоби й обладнання: мультимедійне обладнання (фотоапарат, проєктор, медійна дошка, комп'ютер); картонні маски із зображенням настрою людини, декорації до казки «Три ведмеді», картонне зображення сонечка і хмарки, палички Кюїзенера жовтого та синього кольору.

Перебіг заняття

I. Організаційний момент

Вправа «Маски».

– Візьміть, будь ласка, ту маску, який у вас зараз настроїй. Поясніть, чому саме у вас такий настроїй. Візьмемо одне одного за руки і поділимося усмішкою, щоб у всіх нас був гарний настроїй.

II. Мотивація навчальної діяльності вихованців

– Чи любите ви кіно? Чому ви його любите? Хотіли б ви самі спробувати зняти кіно?

III. Актуалізація опорних знань вихованців

– Чи знаєте ви, як знімається кіно, що потрібно для цього? Хто візьме участь у зніманні кінофільму?

Дидактична гра «Відгадай професію».

Мета: узагальнити та систематизувати знання дітей, пов'язані з професіями кіномистецтва.

Перебіг гри:

Діти беруть картки і називають професію самі або з допомогою вихователя. (камера – оператор, він знімає кінофільми; костюми – костюмер, добирає акторам костюми; рупор – режисер, керує роботою акторів, операторів; декоратор – готує декорації для знімання).

IV. Повідомлення теми, мети і завдань заняття

– Сьогодні ми з вами спробуємо самі зняти кінофільм, за казкою, яку ви всі добре знаєте – «Три ведмеді».

Фізкультхвилинка.

V. Сприйняття та засвоєння вихованцями знань і способів дій Гра «Актори».

Вихователь пропонує за допомогою міміки, голосових якостей обрати дітей, які будуть виконувати роль акторів.

– Актори в нас є. Кого ще потрібно нам вибрати?

VI. Застосування вихованцями знань і способів дій

Вихователь пропонує підготуватися до знімання кінофільму: костюмерам підготувати акторів, декораторам приготувати декорації, операторові зайняти своє робоче місце. Коли всі будуть готові – розпочнеться знімання.

VII. Рефлексія

– Якщо вам сподобалося заняття, у вас гарний настрій – візьміть жовту паличку Кюїзенера і зробіть промінці для сонечка. Якщо не сподобалося, настрій поганий – візьміть синю паличку і покладіть біля хмарки. (Діти працюють із паличками Кюїзенера).

Тема 6. Кінотеатр

Мета заняття: учити розуміти навчальне завдання і виконувати його, використовуючи аналіз і синтез, відповідати на запитання за змістом медіатекстів повним реченням. Формувати навички мовленнєвого спілкування, здатність елементарно аналізувати зміст медіатекстів. Розвивати мислення, пам'ять, увагу. Виховувати аудіовізуальну культуру.

Попередня робота: перегляд художнього фільму «Попелюшка» (реж. А. Роу), мультфільму «Попелюшка» («Союзмультфільм») вдома, та у вільний час у дитячому садку.

Допоміжні засоби й обладнання: телевізор, фрагменти художнього фільму «Попелюшка», мультфільму «Попелюшка», предметні картинки до гри «Чарівні речі» (дерев'яні черевички, тувелька, гарбуз, пацюки, карета, чарівна паличка, червоний капелюшок, шука).

Перебіг заняття

I. Організаційний момент

– Сьогодні до нас обіцяв завітати один незвичайний гість. (Чути стук у двері).

– Це, мабуть, він! Ви його впізнали?

– Так, це наш друг Пізнайко.

– Я гадаю, що ви дуже любите його журнал, адже вам подобається дізнаватися про щось нове й цікаве.

– Сьогодні Пізнайко завітав до нас, щоб ближче познайомитися з вами.

II. Мотивація навчальної діяльності вихованців

Дидактична гра «Чарівні речі».

Пізнайко:

– Як ви гадаєте, які речі належать до однієї казки?

III. Актуалізація опорних знань вихованців

Пізнайко:

– Запрошую вас до кінотеатру. Пригадаємо правила поведінки в кінотеатрі.

IV. Повідомлення теми, мети і завдань заняття

Пізнайко:

– Переглянемо мультфільм, а потім художній фільм під назвою «Попелюшка», та зробимо висновки:

– Чи зрозуміла мова кіномистецтва? Що легше сприймається і запам'ятовується – кіно чи мультфільм? Чому? (демонстрація фрагмента фільму за вибором вихователя).

V. Сприйняття та засвоєння вихованцями нового навчального матеріалу

Бесіда за змістом:

- До якого виду кіномистецтва належить цей фрагмент?
- Як створюється кіно? (сценарій, сюжет, актори, режисер)
- Чи живі в кіно персонажі? Вони самі розмовляють?
- Для кого створено це кіно? (діти, підлітки чи дорослі)

Антракт (фізкультхвилинка).

Перегляд фрагмента мультфільму «Попелюшка» (той же епізод сюжету, що й у фільмі).

Бесіда за змістом:

- Який вид кіномистецтва представлений цим фрагментом?
- Як створюється мультфільм?
- Які персонажі – живі, чи неживі? Хто за них говорить?

VI. Застосування вихованцями нового навчального матеріалу

Дидактична гра «Виразні засоби кіно».

Пізнайко знайомить дітей з виразними засобами, які використовуються в медіатворах (кіно й мультфільм).

Завдання дітям: розповісти, чим відрізняється кіно «Попелюшка» від мультфільму «Попелюшка», які вони знають засоби виразності (колір, музика, мова).

VII. Рефлексія

- Чи зрозуміла мова кіномистецтва?
- Що легше сприймається та запам'ятовується: мультфільм чи кіно? Чому?

Тема 7. Телебачення. Професія – телеведучий

Мета заняття: познайомити дітей з основними професіями, що пов'язані з телебаченням: телеведучий, журналіст, оператор, режисер. Дати уявлення про сучасні телевізійні жанри (новини, спортивні та розважальні програми, кінофільми). Розвивати зорову увагу, мислення, сприйняття, мовлення; вміння визначати своє ставлення до переглянутого.

Допоміжні засоби й обладнання: мультимедійне обладнання: телевізор, фотоапарат, макет слайдів для презентації.

Перебіг заняття

I. Організаційний момент

Вихователь загадує загадку:

«Є цей прилад в кожній хаті,

Що це, можете сказати?

Для матусі серіал і футбол для тата

Може скринька ця чудово легко показати» (телевізор)

Вихователь демонструє дітям телевізор.

II. Мотивація навчальної діяльності вихованців

Презентація «Професії на телебаченні» – дати інформацію про професії, пов'язані з телебаченням: телеведучий, журналіст, оператор, режисер.

III. Актуалізація опорних знань вихованців

Бесіда з дітьми про сучасні телевізійні жанри (новини, спортивні та розважальні програми, кінофільми) супроводжується розгляданням ілюстрацій.

Вправа «Добери професію».

Фізкультхвилинка «Ранкова гімнастика» (відеоролик).

– За допомогою якого джерела інформації ви змогли побачити відеоролик?

IV. Повідомлення теми, мети і завдань заняття

«Випуск новин» – рольова гра-імпровізація, яка сприяє ознайомленню дітей з професією телеведучого.

Перебіг:

Ми вже обрали кращого телеведучого. Він зараз розповість новини на телебаченні.

Перегляд дитячої телепередачі (онлайн-телебачення).

V. Сприйняття та засвоєння вихованцями матеріалу

Дидактична вправа «Можна – не можна».

Мета: закріпити знання дітей про правила поведінки з телевізором. На екрані телевізора вибрати слайди, на яких зображено порушення правил користування телевізором.

– Хто працює на телебаченні?

– Які професії треба опанувати для роботи на телебаченні?

Віртуальна екскурсія на телебачення:

Перегляд відео «Професія: телеведучий».

Гра «Конкурс на найкращого телеведучого».

Мета: розвиток мовлення, дикції, пам'яті.

Завдання для гравців: хто краще прочитає оголошення «Пропає собака». Дітям вихователь читає коротке оголошення. Вони повинні його переказати.

VI. Застосування вихованцями знань і способів дій

Аналіз медіатексту: визначити цільову аудиторію телепередачі, назвати жанр телепередачі.

VII. Рефлексія

Вихователь пропонує дітям визначити емоції, почуття до професії телеведучого.

Тема 7. Телебачення. Практична робота «Перегляд дитячої телепередачі»

Мета заняття: познайомити дітей з історією виникнення телевізора, з основними професіями, що пов'язані з телебаченням: телеведучий, журналіст, оператор, режисер. Закріпити знання правил техніки безпеки поводження з електроприладами. Продовжувати вчити розрізняти сучасні телевізійні жанри (новини, спортивні програми, розважальні програми, кінофільми). Розвивати зорову увагу, мислення, сприйняття, мовлення; вміння визначати своє ставлення до переглянутого.

Допоміжні засоби й обладнання: мультимедійне обладнання (телевізор, аркуші паперу, кольорові олівці).

Перебіг заняття

I. Організаційний момент

Вихователь загадує загадку:

«На столі, в таємній скрині,

Мерехтить віконце синє.

У віконці щохвилини

Все нові й нові картини». (телевізор)

Вихователь демонструє дітям телевізор.

– Чи любите ви дивитися телевізор?

– А що найбільше ви любите дивитися?

– А хто знає коли з'явився перший телевізор?

II. Мотивація навчальної діяльності вихованців

Презентація «Історія виникнення телевізора».

Мотивація навчальної діяльності: дати інформацію про телевізор – це особливий пристрій для передавання на відстані озвученого зображення.

III. Актуалізація опорних знань вихованців.

Дидактична вправа «Відгадай фотозагадку».

Мета: закріпити знання дітей про професії на телебаченні.

– На минулому занятті ми з вами розмовляли про професії людей, які працюють на телебаченні. Зараз я вам покажу фото людей на екрані, які виконують свої професійні обов'язки на телебаченні, а вам необхідно вгадати назву професії.

Фізкультхвилинка з Фіксиками «Телевізор».

IV. Повідомлення теми, мети і завдань заняття

Перегляд дитячої телепередачі «Заняття тітоньки Сови».

- Хто ведучий цієї телепередачі?
- Про що ви дізналися, переглянувши телепередачу?
- Ця інформація корисна для дітей чи ні?

V. Сприйняття та засвоєння вихованцями матеріалу

- Що потрібно зробити, щоб телевізор почав працювати?
- Як ми називаємо прилади, що працюють від електрики?
- Які телевізійні професії ви знаєте?

VI. Застосування вихованцями знань і способів дій

Аналіз медіатексту: визначити цільову аудиторію телепередачі, назвати жанр телепередачі.

– Про які правила поведінки з електроприладами нам нагадала тітонька Сова?

VII. Рефлексія

Вихователь пропонує дітям самим відчути, як створюється програма передач.

– Перед вами на столах лежать телевізори, але вони нічого не показують. Намалюйте на екранах телевізора фрагменти своїх улюблених телепередач (діти малюють).

– Подивіться, які красиві екрани в наших телевізорів!

Діти розглядають виставку телевізорів і діляться своїми враженнями.

Тема 8. Радіо. Історія виникнення радіо. Професія – радіоведучий

Мета заняття: дати уявлення про сучасні види зв'язку, їх призначення та принципи дії. Познайти з медіазасобом радіо як джерелом інформації. Розширити уявлення про творчі професії людей: радіоведучий, звукооператор. Розвивати слухову увагу, мислення, сприйняття, мовлення. Виховувати аудіокультуру.

Допоміжні засоби й обладнання: мультимедійне обладнання: ноутбук, проектор, екран, фотоапарат, макет слайдів для презентації, радіоприймач, букви.

Перебіг заняття

I. Організаційний момент

Лунає радіомовлення. Діти не бачать, звідки йде звук. Вихователь загадує загадку:

«Людина-невидимка в коробці сидить,
весь час співає, розмовляє.

Новини говорить». (радіо)

Вихователь пропонує дітям викласти відгадку буквами. Діти розглядають пристрій – переносний радіоприймач.

II. Презентація «Історія радіо»

Мотивація навчальної діяльності: дати інформації про радіо як засіб передавання звуків на відстані, як джерело інформації.

III. Актуалізація опорних знань вихованців.

Бесіда про радіо, як джерело інформації.

– Чи у вас вдома радіо?

– Хто любить слухати передачі на радіо?

Фізкультхвилинка «Ранкова гімнастика» (радіоняня).

IV. Повідомлення теми, мети і завдань заняття

Вихователь пропонує переглянути презентацію «Творчі професії людей: радіоведучий, звукооператор».

V. Сприйняття та засвоєння вихованцями матеріалу

– Хто працює на радіо?

– Які професії треба опанувати для роботи на радіо?

Віртуальна екскурсія на радіостанцію:

Перегляд відео «Професія: радіоведучий».

Гра «Конкурс на найкращого радіоведучого». Мета: розвиток мовлення, дикції, пам'яті.

Завдання для гравців: хто краще прочитає оголошення «Пропає собака». Дітям вихователь читає коротке оголошення, вони повинні його переказати. Кличку собаки викладають буквами.

Підсумок:

- Про який вид зв'язку ми дізналися?
- Для чого потрібне радіо?
- Хто працює на радіо?
- Чи хотіли б ви бути радіоведучим на радіо?
- Що можна послухати на радіо?

Дидактична вправа «Визнач, про що передача» – шляхом прослуховування радіомовлення ознайомити дітей з форматами радіомовлення: музичне, новини, поздоровлення (інформаційно-музичне).

«Випуск новин» – рольова гра-імпровізація, яка сприяє ознайомленню дітей з професією радіоведучого.

Перебіг:

Ми вже обрали на попередньому занятті найкращого радіоведучого. Він зараз розповість новини на радіо. Чому вас зацікавила ця інформація?

Прослуховування дитячої радіопередачі (онлайн-радіостанція, або інтернет-радіо).

VI. Застосування вихованцями знань і способів дій

Аналіз медіатексту: визначити цільову аудиторію радіопередачі, назвати жанр радіомовлення.

VII. Рефлексія

Рефлексивне коло «Рефлексивне слухання» – контроль точності сприйняття прослуханого медіатексту.

Діти сидять колом. Вихователь пропонує прослухати поздоровлення з днем народження, яке лунає з радіо і визначити, для кого воно замовлено (дорослого чи дитини). Потім пропонує дітям кожному сказати слово-побажання, щоб разом вийшло привітання: красиве, щире і добре для дітей нашої групи.

Вихователь записує і відправляє замовлення на місцеве радіо.

Тема 9. Реклама

Мета заняття: дати уявлення про те, що над створенням реклами працюють фахівці кількох професій. Учити розрізняти правдиві та неправдиві твердження, здобути з різних джерел. Формувати вміння виконувати усні вправи на сприйняття описових синтаксичних конструкцій, тобто описувати дію предмета. Розвивати мислення, пам'ять, увагу. Виховувати колективізм, аудіовізуальну культуру.

Попередня робота: оформлення фотоальбому групи, створення рекламних роликів про іграшки, складання дітьми рекламних віршів про свою групу.

Допоміжні засоби й обладнання: телевізор, ноутбук, малюнки дітей, фото, відеоролики з життя групи.

Перебіг заняття

I. Організаційний момент

– Мине зовсім небагато часу і ви підете до школи, а до нашої групи прийдуть інші малюки. Чи хотіли ви постійно ходити до дитячого садка? Чому? Що треба робити, щоб діти любили дитячий садок? Сьогодні нам допоможе в цьому мешканець нашої групи Пізнайко.

II. Мотивація навчальної діяльності вихованців

Дидактична гра «Чарівні речі».

Пізнайко:

– Як ви гадаєте, які речі з нашої групи?

III. Актуалізація опорних знань вихованців

Пізнайко:

– Запрошую вас до подорожі по своїй групі. Пригадаємо правила поведінки в дитячому садку.

Реклама розкаже, що треба купити,

В який супермаркет краще ходити.

Рекламувати у нас дуже модно!

Реклама розхвалить все що завгодно!

Іграшки, книги, костюми, дивани.

Обертом йде голова від реклами.

У нас не нудьгує ніхто від реклами.

Вчитися рекламувати весело з нами!

IV. Повідомлення теми, мети і завдань заняття

Пізнайко:

– Переглянемо відеоролик «Наш перший день у групі «Сонечко» та зробимо висновки:

– Щоб дітям сподобалось у нашій групі, про неї можна не тільки розказати, а ще й показати фото чи відео. Як це можна назвати? (за допомогою реклами).

Вправа «Капельюшки мислення»:

1) білий капельюшок – факти; 2) червоний – почуття і емоції; 3) чорний шукає недоліки, критикує; 4) жовтий капельюшок знаходить гідності, позитивні моменти.

– Згадаймо, як працюють наші капельюхи.

– Отже, першими виступлять діти в білих капельюхах.

– Що ви можете сказати про рекламу? Що нам про неї відомо?

– Які почуття, емоції у вас викликає реклама? (відповідають діти в червоних капельюхах).

– Які, на ваш погляд, є недоліки в рекламі? Що для вас неприйнятне? (відповідають діти в чорних капельюхах).

– Що ви бачите гарного, корисного в рекламі взагалі? (висловлюються діти в жовтих капельюхах).

V. Сприйняття та засвоєння вихованцями нового навчального матеріалу

– Діти, а що ви ще знаєте про рекламу? Які бувають реклами? Де ми стикаємося з рекламою? Для кого вона потрібна?

Висновок: кожна реклама (тобто дія, рішення) має наслідки. Потрібно звертатися до дорослих по підтвердження правдивості інформації.

Фізкультхвилинка.

Перегляд реклами соків для дітей.

– Який це вид реклами? Хто працював над її створенням? Розповідь вихователя.

VI. Застосування вихованцями нового навчального матеріалу

Дидактична гра «Що потрібно для реклами».

Пізнайко знайомить дітей з обладнанням, яке використовується для створення реклами.

Завдання дітям: розповісти, чим відрізняється комерційна реклама від соціальної.

VII. Рефлексія

– Чи зрозуміла мова реклами?

– Що легше сприймається та запам'ятовується: розповідь, відео-реклама, вивіски тощо? Чому?

Тема 9. Практична робота: створення власного рекламного продукту

Мета заняття: формувати медіакультуру дітей через позитивне ставлення до світу предметів на основі емоційно-чуттєвого досвіду. Розвивати пізнавальний інтерес, формувати різні способи пізнання, колірне сприйняття, пам'ять, рефлексивне мислення, увагу, мовні здібності. Навчати створювати власний медіапродукт, аналізувати медіатекст, поданий у вигляді мультфільму. Виховувати аудіовізуальну культуру.

Допоміжні засоби й обладнання: мультимедійне обладнання, фрагмент мультфільму «Солодка казка»; шоколадні фігурки, картинки із зображенням шоколадних кенгуру, папуги, бегемота, квітки, пароплава; гуаш коричнева і біла, пензель, шаблони фігурок, пісня про шоколад, фотоапарат.

I. Організаційний момент

1. Загадка про шоколад:

Я розтану на губах,
Слід залишу на руках,
Солодкий, твердий, але крихкий.
Чорний, білий і молочний.
Кожен з'їсти мене рад,
Що я, діти... шоколад

II. Мотивація навчальної діяльності вихованців

Продуктивна діяльність: вихователь пропонує дітям зафарбовувати шаблони відтінками коричневого кольору (під музичний супровід).

III. Актуалізація опорних знань вихованців

Робота з медіатекстом: перегляд фрагмента мультфільму «Солодка казка».

- Хто головний герой мультфільму?
- Про які секрети шоколаду він дізнався на фабриці?
- Що зрозумів дракончик, коли з'їв багато шоколаду?

Гімнастика для очей:

Подаруй мені квиток до шоколадної країни,
Де на хвилях шоколадних пароплав пливе солодкий.
Де на гілці пальми шоколадний какаду,
Пісні гучно нам співає, де на пристані стоїть шоколадний бегемот.

А шоколадний кенгуру забавляє нас стрибками, кличе нас у свою гру.

IV. Повідомлення теми, мети і завдань заняття

Сьогодні ви навчитеся створювати рекламу шоколаду.

V. Сприйняття та засвоєння вихованцями нового навчального матеріалу

Творча робота: «Реклама шоколаду» (з використанням технічних медіазасобів).

Ми виготовили шоколад, а тепер його треба продати. Щоб швидко продати, треба його розрекламувати.

– Що таке реклама?

– Як роблять рекламу? Хто її робить?

– Чи бажаєте ви навчитися робити рекламу?

VI. Застосування вихованцями знань та способів дій

Гра «Рекламна агенція» – створення реклами шоколаду дітьми.

Обирається режисер монтажу – вихователь. Фотографи – діти.

Перший кадр – це солодкий шоколад (діти показують виготовлені фігурки шоколаду).

Другий кадр – шоколад дарує радість (діти показують радісні обличчя).

Третій кадр – склад шоколаду.

Четвертий кадр – дракончик із шоколаду (багато шоколаду їсти не треба одразу).

Потім вихователь демонструє дітям, як перенести фото з фотоапарата на комп'ютер (USB) і як створюються слайди.

Запускаємо презентацію реклами, діти промовляють слогани разом.

VII. Рефлексія

Дітям пропонується оцінити свою роботу за допомогою паличок Кюізенера і пояснити свої відчуття: червона паличка – працював із задоволенням, веселий настрій; синя паличка – під час роботи виникали труднощі, було трохи сумно.

Тема 10. Відеокліп

Мета заняття: познайомити дітей з поняттям «відеокліп», та його основними видами. Навчити сприймати музичний твір при прослуховуванні аудіозапису та перегляді відеокліпу, аналізувати мову музичного медіатексту, розвивати вміння інтерпретувати смисловий зміст екранного відео, учити дітей давати розгорнуті характеристики емоційно-образного змісту музичного твору, розвивати мову, звукоутворення.

Формувати в дітей навички слухового та зорового самоконтролю. Розвивати емоційний відгук на музику різного характеру, розвивати ладо-тональний слух (спонукати до імпровізації простих мелодій).

Розвивати музичну пам'ять і прочуття ритму.

Виховувати в дітей почуття взаємодопомоги, чуйності, поваги одне до одного.

Допоміжні засоби й обладнання: ноутбук, мультимедійна дошка, проєктор. Фрагмент постановного та концертного кліпу. Картинки тварин, ілюстрації до відеокліпу. Пісня Левеня та Черепахи з мультфільму «Як Левеня та Черепаха співали пісню», муз. Г. Гладкова, сл. С. Козлова.

Перебіг заняття

I. Організаційний момент

Комунікативна музично-логоритмічна вправа «Добрий день, мій друже».

II. Мотивація навчальної діяльності вихованців

Педагог пропонує дітям розказати, чи є в них друзі. Повідомляє дітям, що в нього теж є друзі: Черепаха та Левеня, і вони дуже люблять співати, тільки співають вони по-різному. Послухайте як.

Слухання аудіозапис пісні.

- Чи сподобалася вам ця пісня?
- Чи можна назвати героїв пісні друзями?
- Чи схожі вони одне на одного за характером?
- Як співає Левеня, як співає Черепаха?

III. Актуалізація опорних знань вихованців

Вправа на розвиток артикуляційного та голосового апарату «Хто як співає».

Перебіг вправи.

Педагог показує ілюстрацію тварини, а діти передають інтонацією характер персонажу (на різні склади).

– Послухайте пісню ще раз і скажіть, про що співають Левеня та Черепаха.

Повторне слухання аудіозапису пісні з переглядом картинок «Стоп-кадрів».

– Як цікавіше слухати пісню, з картинками чи без? Чому?

IV. Повідомлення теми, мети і завдань заняття

Відеокліпи та їх основні види.

– А чи буде вам цікавіше, якщо ця пісня супроводжуватиметься ще й відео?

Перегляд частини мультфільму «Як Левеня та Черепаха співали пісню».

- Як вам більше сподобалося слухати цю пісню?

(Дітям пропонується характеризувати рухи головних героїв. Вони можуть відзначити, що черепаха рухається повільно, спокійно, а Левеня, навпаки, швидко та весело. Характеризуючи героїв, дошкільники не тільки вивчають роль руху в кадрі, а й поповнюють свій словниковий запас, вчать зауважувати особливості поведінки тварин, характер музики, яка супроводжує їх зображення).

Такий короткий відео- чи кінофрагмент, який супроводжує пісню або музику, називається відеокліпом.

V. Сприйняття та засвоєння вихованцями нового навчального матеріалу

– Як ви думаєте, де найчастіше можна побачити відеокліп?

Найчастіше відеокліпи ми можемо побачити на телебаченні або в інтернеті. Сьогодні ви переглянули анімаційний відеокліп, а ще бувають постановні кліпи (показ фрагмента), концертні (показ фрагмента).

Музичні відеокліпи розпочали створювати тоді, коли з'явилося телебачення, щоб артиста, який виконує музичний твір, можна було не тільки послухати, але й побачити.

Гімнастика для очей.

VI. Застосування вихованцями знань та способів дій

Ігрове завдання «Що за чим?».

Перебіг завдання.

Заздалегідь підготовлені ілюстрації до відеокліпу. Дітям необхідно розмістити їх у певній послідовності, згідно з розвитком сюжету

пісні. Виконуючи це завдання, діти відновлюють перебіг подій і одночасно запам'ятовують текст пісні.

VII. Рефлексія

- Уяви, якою б тваринкою ти зміг бути? Чому?
- Поясни, чим ти на неї схожий.
- Яку б пісеньку ти заспівав якби був... Опиши відчуття.

Тема 10. Практична робота «Створення відеокліпу»

Мета заняття: навчити дітей створювати відеокліп. Розширювати словниковий запас дітей новими поняттями: режисер, постава, кліпмейкер. Формувати вміння дітей співати виразно, передавати інтонацією характер пісні, чути зміну темпу, ритму, динаміки, відображати їх у русі. Розвивати уяву, творчу фантазію, артистичні здібності, самостійність при інсценуванні пісні. Розвивати рефлексивно-мовленнєву компетентність.

Допоміжні засоби й обладнання: ноутбук, мультимедійна дошка, проєктор, колонки, відеокамера. Аудіо- та відеозапис пісні «Два веселих гусі». Фрагменти різних видів кліпів. Маски, костюми.

Перебіг заняття

I. Організаційний момент

Комунікативна гра «Добрий день, милий друже».

Пальчикова вправа «Дружба».

II. Мотивація навчальної діяльності вихованців

Педагог пропонує дітям згадати пісню, яку вони слухали на минулому занятті. Пригадати, як називається відеофрагмент, що супроводжував пісню Левеняти та Черепахи. Перегляд фрагмента з мультфільму. Діти співають пісню разом з героями.

III. Актуалізація опорних знань вихованців

Ігрове завдання «Найспостережливіший».

Перебіг завдання.

Педагог демонструє фрагменти різних видів відеокліпів у певній послідовності й нагадує дітям їх назви.

Потім ці кліпи демонструються ще раз в іншій послідовності. Діти повинні відповісти, який вид відеокліпу вони переглянули.

IV. Повідомлення теми, мети і завдань заняття

Педагог пропонує дітям створити свій музичний відеокліп на пісню, яку вони добре знають. Повідомляє, що для створення кліпу потрібен режисер, тобто організатор постави, кліпмейкер – людина, яка створює відеокліпи.

V. Сприйняття та засвоєння вихованцями нового навчального матеріалу

Діти слухають фрагмент пісні «Два веселих гусі».

Аналіз прослуханої пісні:

1. Назвіть пісню.
2. Визначити її характер.
3. Назвіть основних героїв пісні.
4. Назвіть засоби музичної виразності.

Розподіл ролей.

Ігрове завдання «Стара пісня на новий лад».

Перебіг завдання.

Дітям пропонується інсценувати пісню, використовуючи потрібні атрибути та елементи костюмів. Педагог веде відеознімання.

VI. Застосування вихованцями знань та способів дій

Перегляд створеного дітьми відеокліпу та аналіз.

– Чи сподобався створений відеокліп? Чому?

– Як ви впорались із завданням?

— Що у вас не дуже вийшло?

– Чи ви зрозуміли спочатку завдання?

– З яким настроєм ви працювали?

VII. Рефлексія

Вправа «Оціни свою роботу».

Перебіг вправи.

Дітям пропонується оцінити свою роботу за допомогою малюнка:

сонечко – добре;

сонечко з хмаркою – є недоліки;

хмарка – погано, не сподобалось.

Тема 11. Інтерактивні комп'ютерні ігри

Мета заняття: ознайомити дітей з правилами комп'ютерної гри. Учити розрізняти позитивні та негативні риси комп'ютерних ігор, їх види (розважальні, навчальні). Розвивати логічне мислення. Формувати вміння розпізнавати знаки, символи і попередження щодо ймовірної небезпеки. Урізноманітнити процес навчання дітей читання. Спонукає робити висновки, відстоювати свою думку. Виховувати культуру споживання інформації.

Допоміжні засоби й обладнання: комп'ютер, інтернет.

Попередня робота: перегляд презентації «Комп'ютерні ігри для дітей».

Перебіг заняття

I. Організаційний момент

Вихователь пропонує дітям послухати речення, які читає вголос комп'ютер («Збери врожай», «Що кому потрібно для роботи», «Що потрібно для подорожі»). Чи знайомі вам ці назви?

II. Мотивація навчальної діяльності вихованців

Так, це назви відомих вам комп'ютерних ігор. Ми з вами подорожували за певним сюжетом, який супроводжувався яскравими зображеннями персонажів. А завдання з кожним кроком ускладнювалися. Вам було дуже цікаво, що далі буде і хотілося вигравати. Пригадали гру «Хто де живе?».

III. Актуалізація опорних знань вихованців

Ви вже знаєте деякі правила комп'ютерних ігор. Вони схожі на правила традиційних ігор, проте мають принципові відмінності.

Комп'ютерна гра «Збери овочі».

Мета: навчити дітей класифікувати фрукти, овочі, вживати узагальнювальні слова. Розвивати логічне мислення, увагу, пам'ять.

Перебіг гри.

Вихователь пропонує дітям уважно роздивитися слайд і визначити, які овочі містяться на слайді за допомогою ЕРА-моделі. Коли діти знайшли відповідь, вони мають навести курсор на образне зображення й натиснути ліву клавішу мишки. Якщо відповідь правильна, овоч «заїжджає» в кузов машини. Якщо ні – обертається й залишається на своєму місці. Гра супроводжується звуковими ефектами.

IV. Повідомлення теми, мети і завдань заняття

– Сьогодні на занятті за допомогою графічного редактора зможете малювати свої картинки або розфарбовувати готові. А тепер я відкрию вам свій малюнок у графічному редакторі Paint.

Розгляньте ці квіти. Якої вони форми? Я вам покажу, як виконувати малюнок квіточки.

Гімнастика для очей, пальчикова зарядка для зняття напруги після гри на комп'ютері.

V. Сприйняття та засвоєння вихованцями нового навчального матеріалу

Практична робота «Малювання весняних квітів».

– Спочатку запустимо графічний редактор Paint. Хто знає, що для цього треба зробити? (Пуск – Програми – Стандартні – Paint). На панелі інструментів вибираємо олівець.

– Які весняні квіти ви знаєте? Намалюймо їх.

Спочатку малюємо стебло квітки, а потім малюємо пелюсточки. Так, квіти весною різного кольору, тому їх розмалюємо червоним, жовтим, зеленим кольорами. Для цього вибираємо на панелі інструментів заливку, потім колір, яким будемо малювати і замальовувати квіточку.

Тепер сідайте за свої робочі місця, перед вами лежить зразок, який ви повинні малювати.

VI. Застосування вихованцями знань і способів дій

Вихователь пропонує дітям порахувати кількість квітів, які намалювали (порядкова, кількісна лічба) та скласти невеличку розповідь про свою квіточку.

– Назва квітки.

– Якого кольору стебло, пелюстки?

– Чому намалював саме цю квітку?

VII. Рефлексія

Діти стають колом і висловлюють свою думку щодо малювання квітів. Які відчуття, коли виконана робота? Кому я подарую свою квіточку?

Тема 12. Мобільний зв'язок

Мета заняття: дати уявлення про сучасні види зв'язку (мобільний телефон, смартфон) як комунікативний медіазасіб. Навчати користуватися медіазасобами. Розвивати логічне мислення, пам'ять, мовленнєві здібності, медійні навички (позитивні та негативні мобільного зв'язку). Виховувати мовленнєвий етикет, культуру спілкування телефоном.

Допоміжні засоби й обладнання: мобільний телефон, звичайний телефон.

Перебіг заняття

I. Організаційний момент

Вихователь пропонує дітям відгадати загадки:

– Поверну чарівний круг – і мене почує друг (телефон).

– Він мелодію зіграє

Як будильник продзвенить

На годинку-другу змовкне

Потім знову задзвенить. (телефон)

Діти розглядають мобільний і звичайний телефони, порівнюють їх.

– Який телефон вам подобається? Чому?

II. Мотивація навчальної діяльності вихованців

– Чи знаєте ви, як спілкувалися між собою люди, що жили дуже давно? (виходили на гору і голосно кричали, посилали людей з повідомленнями).

– Чи зручно було так спілкуватися?

Гра-подорож «У минуле телефону».

Демонстрація картинок із зображенням різних телефонних апаратів, виготовлених у різні періоди існування телефонного зв'язку.

III. Актуалізація опорних знань вихованців

Інформаційна довідка: розповідь вихователя про історію виникнення телефону.

Перший телефон складався з двох трубок: в одну говорили, а другу прикладали до вуха. Потім з'явився ручний телефон, яким потрібно було викликати телефонну станцію, а вже телефоністки з'єднували людину з тим, з ким потрібно було поговорити. Пізніше придумали телефонний апарат з диском, потім кнопковий, стільниковий (мобільний) телефон, відеотелефон...

– Який телефон найзручніший? Чому?

IV. Повідомлення теми, мети і завдань заняття

Сьогодні на занятті ви розглянете зовнішній вигляд мобільного телефона та дізнаєтеся принцип його роботи.

Перегляд слайду «Зовнішній вигляд мобільного телефона».

1. Кнопка графічного маніпулятора.
2. Кнопка приймання дзвінка.
3. Телефонна книга.
4. Клавіатура.
5. Антена.
6. Звуковий динамік.
7. РКІ-дисплей.
8. Клавіша вмикання-вимикання і скидання дзвінка.
9. Клавіша скасування.
10. Мікрофон (розташований знизу).

V. Сприйняття та засвоєння вихованцями нового навчального матеріалу

Вправа «П'ять рядків».

1. Телефон (смартфон). 2. Мобільний зв'язок. 3. Дзвінкий, великий, кольоровий. 4. Звучить, грає, вібрує, будить. 5. Я люблю грати з телефоном.

VI. Застосування вихованцями знань і способів дій

Мовна вправа «Розкажи, що знаєш про телефон».

Вправа «Правила етикету».

Мета: складання правил розмов телефоном.

Діти по черзі розказують, як, на їхню думку, правильно вести телефонну розмову.

1. При розмові телефоном важливі перші слова вітання.
2. Обов'язково назвати своє ім'я (якщо потрібно, прізвище, адресу).
3. Розмовляти телефоном потрібно спокійно.
4. Порожніми розмовами не займатися, розмовляти по суті.

Ігрова вправа «Телефонна розмова» – діалогово-спонукальний метод. (дітям запропонувати мобільний, звичайний телефон).

VII. Рефлексія

Вправа «Телефон – за, телефон – проти».

– З ким вам було приємно спілкуватися?

– На яку тему сподобалося спілкуватися?

Тема 13. Що таке інтернет. Історія виникнення

Мета заняття: познайомити з терміном «інтернет», історією виникнення інтернету; розвивати вміння друкувати буквами рідної мови слова в пошуковій системі інтернету. Виховувати медіакультуру, культуру споживання інформації, поважне ставлення до відмінностей культур, традицій і різних думок.

Допоміжні засоби й обладнання: комп'ютер, інтернет, презентація, ілюстрація – морська свинка.

Перебіг заняття

I. Організаційний момент

Вихователь пропонує дітям утворити коло, привітатися.

Психогімнастика «Я – твій друг, і ти мій друг».

II. Мотивація навчальної діяльності вихованців

Вихователь пропонує дітям допомогти дівчинці Каті. Подруга подарувала їй морську свинку, але як доглядати та чим годувати тваринку, вона не знає. Як їй допомогти, де знайти інформацію, якщо це потрібно зробити дуже швидко?

III. Актуалізація опорних знань вихованців

– Пригадайте, з яких джерел ми беремо інформацію?

– Що ви можете сказати про інтернет?

IV. Повідомлення теми, мети і завдань заняття

– Сьогодні на занятті ми з вами поговоримо про інтернет, а також дізнаємось історію його виникнення.

Розповідь вихователя про інтернет як дуже важливий винахід людства. Це мережа, що обплутала всю земну кулю, зв'язує всіх власників комп'ютерів, під'єднаних до неї.

Розгляд схеми «інтернет-мережа».

Гімнастика для очей.

V. Сприйняття та засвоєння вихованцями нового навчального матеріалу

Вихователь пропонує дітям визначити можливості інтернету. Через інтернет ми отримуємо електронною поштою листи.

Практична робота «Електронна пошта» (вихователь демонструє, як відправити й отримати листа через інтернет).

Демонстрація можливостей відео- та аудіоспілкування на відстані «Скайп».

VI. Застосування вихованцями знань і способів дій

Гра «Навіщо потрібен інтернет».

Мета: визначити переваги інтернету як джерела пошуку інформації та засобу спілкування.

Практична вправа – діти друкують слова в пошуковій системі інтернету.

– Тепер ми з вами зможемо допомогти Катрусі й дізнатися, чим харчується морська свинка. Навіть лист можемо їй відправити і вона відразу його отримає.

За допомогою інтернету можна зв'язатися з людиною, що перебуває, наприклад, в Австралії або Америці.

VII. Рефлексія

Вправа «Інтернет у моїй сім'ї».

– Чи користуються інтернетом у вашій сім'ї?

– Скільки часу на це витрачають батьки?

– Чи можна дітям довго грати в комп'ютерні ігри?

Діти стають колом й по черзі висловлюють свою думку.

Тема 13. Безпека і етика поведінки в інтернеті

Мета заняття: формувати медійні навички. Познайомити дітей з безпекою та правилами поведінки в інтернеті. Розвивати рефлексивне мислення, мовлення, пам'ять, увагу. Сприяти розвиткові здатності до обміну думками щодо небезпеки в інтернеті. Виховувати медіакультуру, культуру споживання інформації.

Допоміжні засоби й обладнання: комп'ютер, інтернет, презентація «Небезпека в інтернеті».

Перегляд заняття

I. Організаційний момент

Вихователь пропонує дітям утворити коло, привітатися.

Психогімнастика «Привітання».

II. Мотивація навчальної діяльності вихованців

– Як ви гадаєте, чи завжди правдива інформація в інтернеті?

III. Актуалізація опорних знань вихованців

– Пригадаємо, що ми знаємо про інтернет.

– Що таке інтернет?

– Які його можливості?

IV. Повідомлення теми, мети і завдань заняття

Сьогодні на занятті я розповім вам про небезпеку в інтернеті, а також ми разом розробимо правила безпеки в інтернеті.

Розповідь вихователя про інтернет-технології з опорою на слайди презентації «Небезпека в інтернеті» (віртуальне спілкування, інтернет-хуліганство, шкідливі програми, неправдива інформація, матеріали небажаного змісту).

Гімнастика для очей, фізкультхвилинка.

V. Сприйняття та засвоєння вихованцями нового навчального матеріалу

Вихователь пропонує дітям розробити правила безпеки користування інтернетом.

Гра «Правила безпеки в інтернеті».

Мета: розробити правила поведінки в інтернеті та викласти умовними малюнками правила про безпеку в інтернеті.

– Не зустрічайтеся без батьків з людьми з інтернету наживо. В інтернеті багато людей розповідають про себе неправду.

– Завжди питайте батьків про незнайомі речі в інтернеті. Вони розкажуть, що безпечно робити, а що ні.

– Перед тим як розпочати дружити з кимось в інтернеті, спитайте у батьків, як безпечно спілкуватися.

– Ніколи не розказуйте про себе незнайомим людям. Де ви живе-те, де навчаєтеся, номер телефона повинні знати тільки ваші близькі.

– Не відправляйте фотографії людям, яких ви не знаєте. Не треба, щоб незнайомі бачили фотографії вас, ваших друзів чи вашої родини.

VI. Застосування вихованцями знань і способів дій. Рефлексія

Рефлексивне коло «Безпека в інтернеті»

– Як ви думаєте, що таке безпека в інтернеті?

Діти стають колом і по черзі висловлюють свою думку про безпеку в інтернеті. Вихователь звертає увагу дітей на технічні можливості цифрових пристроїв для спілкування людей з особливими освітніми потребами.

Тема 14. В гостях у казки

Мета заняття: учити переказувати казку «Пухир, соломинка і личак»; розуміти, що медіатекст (казка) містить вказані події. Формувати вміння придумувати кінцівку казки. Пропрацьовувати інтонаційну виразність мовлення. Стежити за правильністю вживання в мові іменників, прикметників, прийменників. Вправлятися в чіткій вимові звуків [с], [ш]. Розвивати зв'язне мовлення і мовленнєву творчість. Поважати думку товаришів, уважно вислуховувати однолітків, допомагати їм у разі труднощів.

Допоміжні засоби й обладнання: проєктор, магнітна дошка, магніти, різнокольорові кульки, кошик з предметами.

Перебіг заняття

I. Організаційний момент

Діти знаходять повітряну кульку на килимку.

II. Мотивація навчальної діяльності вихованців

– Що ми знайшли?

– Як вона потрапила до нас в групу?

– Де можна побачити повітряні кульки?

Вихователь пропонує завітати в гості до казки.

III. Актуалізація опорних знань вихованців

Мовленнєва зарядка. Вихователь демонструє кошик, дістає по черзі предмети.

– Який пухир?

– Яка соломинка?

– Який личак?

IV. Повідомлення теми, мети і завдань заняття

– З якої казки ці предмети?

Повідомляє, що діти завітали до казки «Пухир, соломинка і личак». Пропонує послухати казку і допомогти товаришам стати друзями.

V. Сприйняття та засвоєння вихованцями нового навчального матеріалу

Модельовання казки.

Презентація «Пухир, соломинка і личак».

Повторний перегляд з настановою на переказ твору.

Динамічна пауза. Діти утворюють коло, по сигналу йдуть до центра кола й протяжно промовляють по черзі звуки [с], [ш].

Гра повторюється декілька разів.

VI. Застосування знань і способів дій

Дидактична гра «Стоп-кадр».

Правила гри: дітям демонструються стоп-кадри з мультфільму і пропонується відтворити монологи від імені головних героїв, зображених на них.

Дидактична гра «Лото» (ТРВЗ): пряма аналогія – вихователь пропонує дітям дібрати за кольором, формою предмети в ігровому куточку (що схоже на пухир, на соломинку).

VII. Рефлексія «Повітряні кульки»

Рефлексивна вправа «Повітряні кульки».

Вихователь пропонує дітям взяти собі повітряну кульку: червону – якщо в дітей гарний настрій, їм сподобалися ігри, допомогли товаришам стати дружнішими; синю – якщо у вас виникали труднощі впродовж усього заняття.

Питання до дітей:

– Кому ви спочували?

– За що ви любите своїх друзів?

– Що потрібно робити, щоб вас вважали справжнім другом?

Тема 14. Переказ казки «Ріпка»

Мета заняття: учити дітей переказувати казку близько до тексту за допомогою ілюстрацій, використовуючи пряму мову, та аналізувати її за планом. Розвивати увагу, пам'ять. Удосконалювати вміння утворювати прикметники від назв тварин (ведмежий, лисяча). Виховувати почуття доброти, важливості сімейних відносин.

Допоміжні засоби й обладнання: ілюстрації до казок, зображення тварин та їхніх хвостів, мультимедійна дошка, проектор, мультфільм «Ріпка», скринька.

Перебіг заняття

I. Організаційний момент

Ігрова ситуація: вихователь вносить до групи скриньку.

– Діти, як ви гадаєте, що в ній міститься? (роздуми дітей).

II. Мотивація навчальної діяльності вихованців

Вихователь пропонує відкрити скриньку.

– Чи впізнали ви, з якої казки до нас завітали ці герої?

Дидактична гра «Знайди героїв казки «Ріпка».

Правила гри: перед дітьми картки, на яких зображені герої знайомих казок. Потрібно швидко вибрати ті, на яких зображені герої казки «Ріпка». Діти вибирають картки за допомогою «ЕРА-моделі».

III. Актуалізація опорних знань вихованців

Ігрові вправи ТРВЗ. «Ким був – тим і залишився» – визначення лінії розвитку об'єкта (було кошеням, а стало кішкою; було насінною, а стало ріпка).

Мовленнєва зарядка «Який? Яка?».

Дід (який?) – старий, працелюбний, добрий.

Кішка (яка?) – руда, пухнаста, весела.

Мишка (яка?) – сіра, маленька, сильна.

IV. Повідомлення теми, мети і завдань заняття

– Сьогодні кожен може потрапити в цю казку і зіграти того героя, який найбільше подобається.

V. Сприйняття та засвоєння вихованцями нового навчального матеріалу.

Розповідь казки за допомогою ілюстрацій.

Запитання до дітей за змістом казки.

Динамічна пауза. Фізкультхвилинка за вибором вихователя.

VI. Застосування знань і способів дій

Сюжетно-рольова гра «Стоп-кадр».

Правила гри: дітям демонструються стоп-кадри з мультфільму «Ріпка» і пропонується відтворити монологи від імені головних героїв, зображених на них.

Дидактична гра «Чий хвіст?»

– Герої казок обмінялися хвостами. Тепер не можуть розібратися, у кого чий хвіст. Допоможіть їм.

У ведмедя – лисячий, у зайця – вовчий, у лисиці – ведмежий. Вихователь пропонує повернути тваринам їхні хвости.

VII. Рефлексія

Запитання до дітей:

– Чому дідові вдалося виростити таку ріпку?

— Без кого не змогла родина витягти ріпку?

– Що ви можете розповісти про стосунки членів цієї родини одне з одним?

Моральна наука.

Прислів'я: «Добре там жити, де гуртом робити».

Тема 14. Аналіз медіатекстів. Як звірі до зими готувалися

Мета заняття: учити розуміти навчальне завдання і виконувати його, використовуючи аналіз і синтез (порівнювати медіатекст з подібним, однойменним), відповідати на запитання за змістом медіатекстів повним реченням. Формувати навички мовленнєвого спілкування, здатність елементарно аналізувати зміст художнього твору у вигляді медіатексту (книжка-мультфільм). Розвивати вміння відтворювати текст на матеріалі медіа за допомогою моделювання, зорово-художню образність. Виховувати любов до художнього слова.

Попередня робота: читання казки «Зимівля звірів».

Допоміжні засоби й обладнання: казка «Зимівля звірів» (книжка), мультфільм «Зимівля» («Білорусьфільм», 1982), блоки Дьєнеша для моделювання, макет домівки, фланелеграф.

Перебіг заняття

I. Організаційний момент

Привітання вихователя.

Вправа «Усмішка»:

– Перед тим як розпочати заняття, я пропоную зробити одне одному невеликі подарунки – ваші усмішки. Даруємо усмішку своєму сусідові. Я почну, а ви продовжуєте по колу.

II. Мотивація навчальної діяльності вихованців

Сьогодні ми дізнаємося про те, що спільного і чим відрізняється книжка, та мультфільм.

III. Актуалізація опорних знань вихованців

Пригадаємо казку, яку ми читали напередодні. Як вона називалася? Хто її автор?

Моделювання казки на фланелеграфі за допомогою блоків Дьєнеша.

IV. Повідомлення теми, мети і завдань заняття

Сьогодні на занятті ми з вами переглянемо мультфільм «Зимівля» та спробуємо порівняти, що спільного та чим відрізняється мультфільм від казки, друкованої в книжці.

Перегляд мультфільму «Зимівля».

V. Сприйняття та засвоєння вихованцями нового навчального матеріалу

Дидактична гра: «Найуважніший» – аналіз медіатексту у формі гри-конкурсу:

- Які герої в мультфільмі готувалися до зими?
- Хто, як готувався? Збирався зимувати?
- Відтворити діалог бика з кожним персонажем.
- Як закінчилася казка?

VI. Застосування вихованцями знань і способів дій

Моделювання змісту мультфільму.

Дидактична гра «Хто як кричить» (використання карток на звуко-наслідування: «Га-га», «Хрю-хрю», «Му-му» тощо).

Рухлива гра за вибором вихователя.

Дидактична гра «Стоп-кадр». Гравцям демонструються стоп-кадри з мультфільму і пропонується відтворити монологи від імені головних героїв, зображених на них. Краще, якщо в процесі гри будуть використовуватися кадри з фільмів різних жанрів. Під час виконання завдання інші гравці виступають у ролі журі, зазначають найліпші варіанти відповідей.

«Що спільного, чим відрізняється» – аналіз двох медіатекстів: книжки та мультфільму.

VII. Рефлексія

– Який вид медіаповідомлення сподобався більше: екранний чи друкований? Чому?

Діти сидять колом. Пропонується висловити своє ставлення до книжки (чи подобається дітям читати книжки, розглядати їх, чи їм більше до вподоби переглядати мультфільми).

– Як ви думаєте, чи завжди мультфільм точно відтворює зміст казки, яка надрукована в книжці? Пропонується розглянути книжки, які є в куточку групи і знайти ілюстрації персонажів з казки, яку тільки-но читали.

– Яких персонажів зображено часто і більше, а яких мало?